

BIBLIOGRAFIJOS ŽINIOS

*Lietuvos Tarybų Socialistinės Respublikos ir lietuvių tautinės bibliografijos žurnalas, leidžiamas Kauno Universiteto Bibliotekos * LTSR Bibliografijos Instituto ir Lietuvos Bibliotekininkų Draugijos organas*

Nr. 7 (81) Vilnius — Kaunas, 1940 m. gruodžio 15 d. XIII metai

Š. m. paskutinis žurnalo 8-as numeris išeis 1941 metų pradžioje

Prenumerata 1941 metams (8 Nr. Nr.) — Rub 4,—, vienoje pusėje spausdintas — Rub 8,— (bibliotekos, norinčios gauti tokiu būdu spausdintą žurnalą, praneša apie tai administracijai iki 1941 m. vasario 20 d.
Administracija: Kaunas Universiteto Biblioteka (Žemaičių g. 1 — kieme), tel. 20131, Redaktoriaus telefonai: Kaunas (Universiteto Biblioteka) — 20131, Vilnius: (Universiteto Biblioteka) — 569, redakcijos sekretoriaus telefonas: Vilnius (Lituanistikos Instituto Centrinė Biblioteka) — 1376

Centr. Valst., Kauno bei Vilniaus universitetų, Lituanistikos Inst. bibliotekos, kurios turi gauti privalomąjį leidinių egzempliorių, pastaruoju laiku gauna jį su dideliu pasivėlavimu. Tuo dezorganizuojamas bibliografijos darbas. Ir šiame numeryje skaitytojas neras daugelio knygų ir brošiūrų pavadinimų. Būtų laikas sutvarkyti leidinių siuntinėjimą toms įstaigoms, kurioms tai nustatyta.

LIETUVOS TARYBŲ SOCIALISTINĖS RESPUBLIKOS VALSTYBINĖ BIBLIOGRAFIJA ♦ 015 (S61)

NEPERIODINIAI LEIDINIAI

Pastaba: pradedant šiuo numeriu leidiniai klasifikuojami pagal RTFSR Švietimo Liaudies Komisariato Bibliotekų Valdybos rekomenduotas masinėms bibliotekoms sutrumpintas lenteles, sudarytas L. N. T r o p o v s k i o (1938 m. leidinys). Prie klasifikacijos indeksų, skirtingų nuo V. Ruzgo „Bibliotekoms vadovėlyje" (1937 m. leidimo) nurodytų, papildomai pažymėtas senosios klasifikacijos indeksas, pvz. — **Stalinas** Darbai ir nuopelnai (3K36/1940.851) — sen. klas. 92. Tačiau iš esmės naujoji klasifikacija mažai skiriasi nuo senosios. Ji tik žymiai daugiau pritaikyta Markso - Engelso - Lenino - Stalino mokslui ir tarybinei santvarkai. Minimos čia sutrumpintos lentelės paskelbtos šiam numeryj.

* Mokykloms ar bibliotekoms aprobuoti leidiniai: Nr. Nr. 881, 883, 901, 924, 942, 943, 946, 947, 948, 952

● Numeruoti leidiniai: Nr. 928

LK Leidiniai lietuvių ir kita kalba: liet. ir r u s ų — Nr. Nr. 863, 864, 890, 891, 892, 893, 895, 896, 897, 898, 900, 902, 903, 906, 907, 908, 909; liet. ir v o k i e č i ų — Nr. Nr. 890, 891, 892, 893, 895, 896, 897, 898, 900, 902, 903, 906, 907, 908, 909, liet. ir l e n k ų — Nr. Nr. 860, 878; liet. ir l o t y n ų — Nr. 842

KL Leidiniai kita ir lietuvių kalba: l e n k ų ir liet. — Nr. 877

K Leidiniai kitomis kalbomis: r u s ų — Nr. Nr. 910, 923; g u d ų — Nr. Nr. 876, 930, 945; hebrajų — Nr. Nr. 845, 846, 847, 848; l e n k ų — Nr. Nr. 856, 857; ž y d ų — Nr. N. 849, 855, 926, 932

0 BENDRYBĖS

05 Periodika, žurnalai, laikraščiai, adresų knygos

Vilniaus informatorius Gatvių šąrašas [? !] [sąrašas], ądvokatų, akušerių, dirbtuvių, fabrikų, gydytojų, ligoninių, prekybos ir pramonės įmonių, valstybės ir kt. įstaigų adresai. **V i l n i u s,** išleido R. Korsakevičius, sp. „Raida". 1940. Virš., 64+8 n. skelb. p. 15×11,7. 3.000 egz. Pastaba: viršelyje: Vilniaus informatorius Naudingos informacijos naujai apsigyvenusiems Vilniuje, pareigūnams, tarnautojams ir turistams (059/1940.840)

1 FILOSOFIJA. DIALEKTINIS IR ISTORINIS MATERIALIZMAS

Leidinių negauta

2 ANTIRELIGINĖ PROPAGANDA. KNYGOS APIE RELIGIJĄ IR KOVĄ SU JA

282 R Katalikybė

— BRUŽIKAS, J. — **Šeimynų pasiaukojimas Jėzaus Širdžiai** Parūpino T. J. Bružikas S. J. IV leidimas. Kaunas, Tėvų Jėzuitų leidinys, „Šešupės" sp. **M a r i j a m p o l ė j e.** 1940. Virš., 63+1 n. p. 14,3×10,3 (282 R/1940.841)

LK — PAUKŠTYS, J. — J. P a u k š t y s **Sekmadienio mišparai. Š i a u l i a i,** autorius, sp. „Lietpres". 1940. Virš., 24 p. 13,5×8,3. 2.000 egz. (282 R/1940.842) * L i e t u v i ų ir l o t y n ų k. *

— **Šv. Kunigas Jonas Bosko.** Kaunas, Saleziečių leidinys, „Šviesos" sp. 1940. 19+1 n. p. 15,8×10,7 (282R/1940.843)

— VEBLAITIS, PETRAS — Kun. Petras V e b l a i t i s **Šiluvos bažnyčia ir jos infulatai** Pluoštas istorinių žinių Atspaudas iš „Draugijos". Kaunas, autorius, Kuznickio ir Beilio sp. 1940. Virš., 42 p. 24×17 (282R/1940.844)

296 R Judaizmas

K — DRUŠKOVIČIUS, A. — **„CHidušei ubiurei Rabenu Hagra"** (Talmudo aiškinimai Vilniaus genijaus HAGRA) Sustatė ir išleido A. D r u s k o v i č i u s. **K ė d a i n i a i**, S. Movšovičiaus sp. 1940. Virš., 80+56 p. 34,1×24,8 (296R/1940.845) * H e b r a j ų k. *

K — GORDONAS, L. — **„Tšovot Rabi Eliezer"** talmudo aiškinimai rabino L. G o r d o n o. Virbalis, leidėjas rabinas L. Hiršovičius, Š. Movšovičiaus sp. **K ė d a i n i u o s e.** [1940]. Virš., 91+1 n. p. 33,2×21,3 (296R/1940.846) * H e b r a j ų k. *

K — **„Pri eic Chajim"** talmudo aiškinimai. **K ė d a i n i a i**, Telšių Rabinų Seminarijos leidinys, Š. Movšovičiaus sp. 1940. Virš., 59+1 n. p. 24,4×17 Lt 1,50 (296R/1940.847) * H e b r a j ų k. *

K — **„Pri eic Chajim"** Telšių Rabinų Seminarijos buvusių auklėtinių Sąjungos leidinys. Kaunas, sp. „Progres". 1940. Virš., 83+1 n. p. 23,5×16,5. Lt 1,50 (296R/1940.848) * H e b r a j ų k. *

K — ZARICKIS, D. — D. Z a r i c k i s **Iš „Chofeic Chaim"o pasakojimų.** Kaunas, „Žydų Gyvenimo" leidinys, sp. „Progres". 1940. Virš., IX+1 n. +36+2 n. p. 24×16 (296R/1940.849) * Ž y d ų k. *

3 VISUOMENINIAI-POLITINĖ LITERATŪRA

3K Marksizmas-leninizmas, komunizmas, socializmas

3K2 Leninas. Jo raštai

— LENIN, V. I. — V. I. L e n i n a s **Jaunimo sąjungų uždaviniai** Kalba, pasakyta visos Rusijos komunistinio jaunimo suvažiavime 1920 m. spalių mėn. 2 d. Kaunas, leidėjas LKJS CK, „Varpas" sp. 1940. Virš., 20 p. 18,2×12. 25.000 egz. (3K23/1940.850) — sen. klas. 32

3K3 Stalinas. Jo raštai

— **Stalinas** Darbai ir nuopelnai. Kaunas, LTSR Valstybinė Leidykla, leidinys Nr. 4, sp. „Varpas". 1940. Virš., 120 p. 18,3×11,8. 10.000 egz. Lt 1,00. Vertė ir koregavo St. Č e š ū n a s (3K36/1940.851) — sen. klas. 92

— STALIN, JUOZAS — J. S t a l i n a s **Spalių revoliucija ir Rusijos komunistų taktika** „Kelyje į spalį" knygos įžanga. Kaunas, LTSR Valstybinė Leidykla, leidinys Nr. 9, sp. „Šviesa". 1940. Virš., 56 p. 18,3×11,6. 10.000 egz. Lt 0,50 (3K33/1940.852) — sen. klas. 32

— STALIN, JUOZAS — J. S t a l i n a s **Tarptautinės spalio revoliucijos pobūdis.** Kaunas, LTSR Valstybinė Leidykla, leidinys Nr. 19, sp. „Šviesa". 1940. Virš., 16 p. 19×12. 20.000 egz. Lt 0,10 (3K33/1940.853) — sen. klas. 32

3KSM Visasąjunginė Lenino Komunistinė Jaunimo Sąjunga

— **VLKJS įstatai** (Priimti X VLKJS suvažiavime 1936 m. balandžio mėn. 21 d.) Kaunas, LKJS CK leidinys, „Spindulio" sp. 1940. Virš., 23+1 n. p. 15×9,9. Lt 0,20. Pastaba: viršelyje — Visasąjunginės Lenino Komunistinės Jaunimo Sąjungos įstatai (3KSM/1940.854) — sen. klas. 32

32 Politika

K — **„Jaunimo emigracija į Palestiną".** Kaunas, leidžia Palestino Įstaiga, S. Joselevičiaus sp. 1940. 14+2 n. p., iliustr. 23,5×17,2 (323.1B/1940.855) * Ž y d ų k. *

K — KOWNACKI, P. — P. K o w n a c k i **„Gdyby dziadek żył"...** Wilno, sp. „Bendras Darbas" **Vilniuje.** 1940. 15 + 1 n. skelb. p. 21,5 × 16. Lt 0,15 (32B1/1940.856) * L e n k ų k. *

K — W. M. **Kim ja jestem? V i l n i u s.** sp. „Raida". 1940. Virš., 52 p. 15,2×11,7. 5.000 egz. (323.1B/1940.857) * L e n k ų k. *

— **Vokietijos memorandumas Belgijos, Olandijcs ir Liuksemburgo vyriausybėms.** Kaunas, išleido Vokiečių Pasiuntinybė Lietuvoje, Adomavičiaus sp. [1940]. 8 p. 22×14,5. 1.000 egz. (327/1940.858)

33S Socializmo ekonomika. TSRS liaudies ūkis
331 Darbas. Profesinis sąjūdis

— POGREBNOJ, L., — L. Pogrebnoj VCSPS uždarbių normavimo skyriaus vedėjas **Profsąjungos — komunizmo mokykla** ir kaip organizuoti profsąjungų komitetų darbą. Kaunas, Profleidinys, ats. iš „Darbininkų Žodžio“, „Varpo“ sp. 1940. Virš., 46+2 n. p. 11,5×8. Vertė: Kvietkauskas, Pr. Nemokamas Profleidinys (331/1940.859)

334 Kooperacija

LK — **Pieno Perdirbimo Bendrovės įstatai — Statut Spółdzielni Mleczarskiej. Vilnius,** „Raidės“ sp. [1940]. Virš., 41+3 n. p. 16,8×12,3 (334.5/1940.860) * Lietuvių ir lenkų k. *

— **Žvejų artelės įstatai.** Kaunas, Maisto Pramonės Liaudies Komisariato leidinys, „Vilniaus“ sp. 1940. 20 p. 22,5×14,5 (334.5/1940.861)

336 Finansai

— **Mokestinių liekanų ieškojimo laikinoji instrukcija.** Kaunas, Finansų Liaudies Komisariato leidinys, „Spindulio“ sp. 1940. Virš., 20 p. 18,2×12 (336/1940.862)

338T Prekių apyvarta. Transportas. Ryšiai

LK — **Instrukcija žinioms apie miesto telefono tinklų abonentų pasikeitimus surašyti instrukcija Инструкция к составлению отчета о развитии абонентов городских телефонных сетей** F./ф. № 22. Москва, Связьиздат, „Spindulio“ sp. Kaune. 1939. 6+2 n. p. 15,7×11,6 (TSRS Ryšių Liaudies Komisariatas Atskaitomybės Valdyba — Народный Комиссариат Связи Союза ССР Управление учета и отчетности) Nemokamai — Бесплатно (338 T 7/1940. 863) sen. klas. 384 * Lietuvių ir rusų k. *

LK — **Taisyklės prenumeratai priimti, užsakymams paruošti ir spausdiniams ekspedijuoti tuose ryšių skyriuose ir agentūrose, kurios nėra laikraščių punktai Правила по приему, обработке подписки и экспедированию печати в отделениях и агентствах связи, не являющимися газетными узлами.** Москва, Связьиздат, „Spindulio“ sp. Kaune. 1939 (išleista 1940). Virš. 5+1 n. p. 20,9×15,6 (TSSR Ryšių Liaudies Komisariatas Spaudos platinimo ir ekspedicijos Centrinė Valdyba. Народный комиссариат Связи СССР Центральное Управление распространения и экспедирования печати) (338T6/1940. 864) — sen. klas. 383 * Lietuvių ir rusų k. *

35 Tarybinė kūryba ir tarybinis aparatas. Tarybinė administracinė teisė

— **Liaudies Seimo stenogramos I-ji sesija** 1940 m. liepos 21—23 d. — **Nepaprastoji sesija** 1940 m. rugpiūčio 24—25 d. Kaunas, Lietuvos TSR Aukščiausios Tarybos leidinys, „Spindulio“ sp. 1940. Virš., 226+2 n. p. 25×16 (35/1940.865)

— **TSRS Aukščiausios Tarybos septintoji sesija 1940 m. rugpiūčio 1—7 d. d.** Stenografinė apyskaita. Kaunas, TSRS Aukščiausios Tarybos leidinys, Spaudos Fondas, valstybinė „Spindulio“ sp. 1940. Apdaras. 208 p. 22,8×15. 3.000 egz. Lt 6,50. Pastaba: 208 pusl. — Lietuviško leidimo atsakomasis redaktorius K. Korsakas. Vertėjai: J. Gerulaitytė, J. Jablonskis ir P. Gaučys. Atsakomasis korektorius J. Griška (35/1940.866)

355 Krašto gynyba. Karyba ir jūrų karo laivynas. Raudonoji Armija

— **DVRA draugiškų teismų nuostatai.** Kaunas, 29 šaulių teritorinio korpuso politinės propagandos skyrius, „Spindulio“ sp. 1940. Virš., 30+2 n. p. 16,6×11 (355.1/1940.867)

— **Raudonosios Armijos Drausmės Bataliono nuostatai** — TSRS Krašto Gynimo Liaudies Komisaro 1940 m. liepos mėn. 15 d. įsakymas Nr. 214. Kaunas, „Spindulio" sp. 1940. Virš., 15+1 n. p. 17X11,3 (355.1/1940.868)

36 Socialinis aprūpinimas. Socialinės pagalbos įstaigos. Valstybinis draudimas

— **Mūsų kurtieji - nebyliai.** Kaunas, išleido Lietuvos Kurčių-Nebylių Globos Draugija, S. Joselevičiaus sp. 1940. Virš., 30+10 n. skelb. p., iliustr. 34X24,5. Straipsnių autoriai: S. G., St. G r i š k e v i č i u s, P. O r i n t a i t ė, J. G l e m b o c k i s, ses. A r k a d i j a, Ant. R a i l a, N. A. R o u, Petras M a k u t ė n a s (36B/1940.869)

37 Kultūrinė kūryba. Liaudies švietimas

— **Kauno Universiteto Statybos Fakulteto mokslo planai.** Kaunas, „Vilniaus" sp. 1940. Virš., 11+1 n. p. 15X10,5 (378/1940.870)

— **Kauno Universiteto Technologijos Fakulteto mokslo planai.** Kaunas, „Vilniaus" sp. 1940. Virš., 8 p. 15X10,5 (378/1940.871)

— **Lietuvių ir gimtosios kalbos programos nelietuvių pradžios mokykloms 1940—1941 m. m.** Kaunas, Švietimo Liaudies Komisariatas, „Vilniaus" sp. 1940. Virš., 24 p. 17X12,3 (Tvirtinu: A. Venclova, Švietimo Liaudies Komisaras. 1940.X.10) (372/1940.872)

— **Lietuvos Tarybų Socialistinės Respublikos aukštųjų mokyklų mokslo darbuotojų draugijos įstatai.** Kaunas, „Varpas" sp. 1940. Virš., 8 p. 16,2X10,5 (378/1940. 873)

— **Pradžios mokyklų programos 1940—1941 m. m.** Kaunas, Švietimo Liaudies Komisariatas, „Vilniaus" sp. 1940. Virš., 40 p. 17,1X12,3 (Tvirtinu: A. Venclova, Švietimo Liaudies Komisaras. 1940.IX.12) (372/1940.874)

— **Vilniaus valstybinės specialinės mokyklos** Informacinis leidinys. **V i l n i u s**, išleido Vilniaus Valstybinės specialinės mokyklos, sp. „Švyturys", 1940—41 mokslo metai. Virš., 8 p. 20,8X14,8 (373/1940.875)

39B Buitis kapitalistiniuose kraštuose

K — STANKIEVIČ, ADOMAS — Ad. Stankievič **Na śviata matki** (Uvahi ab dastojnaści i značeńni matki). **V i l n i u s** — Vilnia, Leidėjas „Krynica" — Vydańnie „Krynicy", Gudų sp. — Bieł. Drukarnia. 1940. Virš., 32 p. 17X12 [Pastaba: išleista 1940 m. pavasarį] (396B/1940.876) * G u d ų k. *

4 KALBOTYRA. LINGVISTIKA. FILOLOGIJA

KL — MISIŪNAS, ST. — PANGONIS, A. — S t. M i s i ū n a s — A. P a n g o n i s **Lietuvių kalbos gramatika — Gramatyka języka litewskiego.** Vilnius, sp. „Raida" b. „Ruch". 1940. Virš., 80 p. 20,2X14,5. 5.000 egz. (4(S)—5/1940.877) — sen. klas. 491.92—5 * L e n k ų ir l i e t u v i ų k. *

LK — ŠLAPELIS, JURGIS — D-ro Jurgio Š l a p e l i o **Kirčiuotas lenkiškas lietuvių kalbos žodynas** Antroji laida — Dr. J. S z ł a p e l i s Słownik litewsko - polski Akcentowany Wydanie drugie. **V i l n i u s** — Wilno, autorius, sukrauta M. Šlapelienės Lietuvių Knygyne, sp. „Raida". 1940. Virš., 4 n. + 608 p. 18X13. Lt.. (4(S)1= lenk/1940.878) — sen. klas. 491.92=91.85—3 * L i e t u v i ų ir l e n k ų k. *

— UNTULIS, BRON. — Bron. U n t u l i s **Lietuvių kalbos vadovėlis kitataučiams.** Antra, pataisyta laida. **V i l n i u s**, „Ruch'o" sp. 1940. Virš., 48+16 p. 22,8X15,5 (4(S)1(075)/1940.879) — sen. klas. 491.92(075)

— UNTULIS, BRON. — Bron. U n t u l i s **Lietuvių kalbos vadovėlis kitataučiams** su žodynėliu Trečia laida. Vilnius, „Ruch'o" sp. 1940. Virš., 48 p. 23X16. Lt 1,25 (4(S)1(075)/1940.880) — sen. klas. 491.92(075)

5 GAMTOS MOKSLAI IR MATEMATIKA

* RUZGAS, VINCAS — V. R u z g a s **Gamtos mokslas VI-tam pradinės mokyklos skyriui** I leidimas. Kaunas, Sakalas, leidinys Nr. 587, „Varpo" sp. 1940. Virš., 224 p., iliustr. 22,5X14,6. 3.200 egz. Lt 3,50. Pastaba: tinka vadovėliu pradinėms mokykloms, protokolas Nr. 612 Viršelis: J e z e r s k a s, K. (5(075)/1940.881)

51 Matematika

— KATILIUS, PETRAS — **Analizinė geometrija** P. Katilius. Kaunas, VDU Matematikos - Gamtos Fakulteto leidinys, „Raidės" sp. 1940. Virš., VIII+508 p., iliustr. 24X16. 1.000 egz. (516/1940.882)

* MAŠIOTAS, JONAS — Jonas Mašiotas **Matematikos vadovėlis** Teorija ir uždavinynas vidurinei mokyklai II leidimas **Aritmetika ir algebra I dalis** I klasei. Kaunas, Spaudos Fondas, „Varpo" sp. 1940. Virš., 215+1 n. p. iliustr. 22,5X14,7. Lt 3,50. Pastaba: leista vartoti vadovėliu, 1938 m. protok. Nr. 616 (511+512(075)/1940.883)

— MAŠIOTAS, JONAS — Jonas Mašiotas **Matematikos vadovėlis** Teorija ir uždavinynas vidurinei mokyklai **Geometrija IV dalis** IV (8) klasei. Kaunas, Spaudos Fondas, „Varpas" sp. 1940. Virš., 85+3 n. p., iliustr. 23X14,2. Lt 3,50 (513(075)/1940.884)

— VAIČEKAUSKAS, K. — **Keturženklės logaritmų ir kitų dydžių lentelės Matematinės formulės.** Paruošė K. Vaičekauskas. Kaunas, Sakalas, leidinys Nr. 601, „Varpo" sp. 1940. Virš., 36 p. 24,5X15. Lt 3,00 (512/1940.885)

53. Fizika

—ŠAKENIS, KONSTANTINAS — Inž. K. Šakenis **Fizika II dalis** Bangų mokslas Garsas Šiluma Penktas leidimas. Vilnius — Kaunas — **Marijampolė,** Dirva, leidinys Nr. 541, „Dirvos" sp. 1940. Virš., 120 p., iliustr. 21,5X14,3. Lt 3,00 (53(075)/1940.886)

59 Zoologija

— DIČIŪTĖ, F. IR RUZGAS, V. — F. Dičiūtė ir V. Ruzgas **Zoologijos vadovėlis** vidurinei mokyklai. Kaunas, Sakalas, leidinys Nr. 596, „Varpo" sp. 1940. Virš., 300+4 n. p., iliustr. 22,2X14,5. 3.200 egz. Lt 5,00 (59(075)/1940.887)

— ELISONAS, JURGIS — **Zoologija vidurinėms mokykloms** III-ji laida Paruošė J. Elisonas. Kaunas, Spaudos Fondas, „Varpo" sp. 1940. Apdarai, 480 p., iliustr. 22,5X14,5. Lt 6,50 (59(075)/1940.888)

61 MOKSLAI APIE ŽMOGAUS ORGANIZMĄ. MEDICINA

— AVIŽONIS, PETRAS — Ord. Prof. Med. D-ras Petras Avižonis **Akių ligų vadovas.** Kaunas, Medicinos Fakulteto leidinys, „Spindulio" sp. 1940. Virš., VIII+844+2 n. p., iliustr. 24,5X16 (617.7/1940.889)

LK — BURBA, VLADAS KAZIMIERAS — Gyd. V. Burba, Mažeikių apskr. ligoninės chirurgas. **Operatyvus kaulų lūžimų gydymas teorijoje ir praktikoje.** Kaunas, atspauda iš „Medicinos" 8—9 nr., 1940 m., „Varpo" sp. (1940). 9+3 n. p. 24X16. Pastaba: 8 pusl. — Оперативное лечение костных переломов — rusų k. 9 pusl. — Autoreferat. Operative Knochenbruchheilung — vok. k. (617/1940. 890.)

LK — ČIBURAS, IP. — Gyd. Ip. Čiburas. **Mentės navikai.** (Iš K. Un-to I Chirurginės Klinikos. Vedėjas prof. dr. V. Kuzma). Kaunas, atspauda iš „Medicinos" 8—9 nr., 1940 m., „Varpo" sp. (1940). 6X2 n. p. 24X16. Pastaba: 6 pusl. — Опухоли лопатки — rusų k. Geschwülste der Schulterblattes — vok k. (617/1940. 891 .

LK — FELDŠTEINAS, LEVAS — Gyd. L. Feldšteinas, I-osios Valst. Kauno ligoninės Chirurginio skyriaus asistentas. **Furunkuliozės gydymo bandymas glikokolio intraveninėmis injekcijomis.** Kaunas, atspauda iš „Medicinos" 8—9 nr., 1940 m., „Varpo" sp. (1940). 5+3 n. p. 24X16. Pastaba: 5 pusl. — О лечении фурункула гликолом — rusų k. Zur Behandlung der Furunkulose mit Glycocol vok. k. (617/1940. 892).

LK — FELDŠTEINAS, LEVAS — Gyd. Feldšteinas, Kauno Žydų ligoninės Chirurginio skyriaus asistentas. **Mūsų patyrimai su operacinio pavojingumo nustatymu Miles'o metode.** Kaunas, atspauda iš „Medicinos" 8—9 nr., 1940 m., „Varpo" sp. [1940]. 8 p. 24X16. Pastaba: 6—7 pusl. — Опыты по определению операционнаго [?!] [операционного] риска по способу Miles'a — rusų k. 7 - 8 psl. — Ueber Versuche zur Bestimmung des Operationsrisiko nach Miles — vok. k. (717/1940. 893).

— JUOZAPAVIČIUS — Leit. gyd. Juozapavičius. **Pranešimas apie išvyką pasitobulinti Pasteur'o Institute Paryžiuje.** Kaunas, atspauda

iš „Medicinos“ 8—9 nr., 1940 m., „Varpo“ sp. [1940]. 7+1 n. p. 24×16 (61 /1940.894)

LK — KUDIRKA, STANISLOVAS — Gyd. St. K u d i r k a. **Neaiškios etiologijos intestinum ilei daugybinių perforuotinių opų atsitikimas.** Kaunas, atspaudas iš „Medicinos“ 8—9 nr., 1940 m., „Varpo“ sp. [1940]. Pastaba: 3 pusl. — Случай множественных прободных ран intestinum ilei неясной этиологии — r u s ų k. 3 4 pusl. — Ein Fall von multipien Perforationen des intestinum ileil mit unklarer Aetiologie — v o k. k. (617/1940. 895).

LK — KUDIRKA, STANISLOVAS — Gyd. St. K u d i r k a. **Difuziškai plūginio pirminio kolibacilinio peritonito atsitikimas be virškinamųjų takų perforacijos.** Kaunas, atspauda iš „Medicinos“ 8—9 nr., 1940 m., „Varpas“ sp. [1940]. 3+1 n. p. 24×16. Pastaba: 3 pusl. — Случай диффузно-гнойнаго [?!] [гнойного] первичнаго [?!] [первичного] coli бацилярнаго [?!] [бацилярного] перитонита без продырявления желудочно-кишечнаго [?!] [кишечного] тракта — r u s ų k. Ein Fall von diffus-eitriger kolibacilärer Peritonitis ohne Perferation des Magendarmtraktus — v o k. k. (617/1940/ 896).

LK — KUSA, POLIKRONAS — Gyd. P. K u s a. **Varices cruris gydymas 66% vynuoginio cukraus skiedinių.** Kaunas, atspauda iš „Medicinos“ 8—9 nr., 1940 m., „Varpo“ sp. [1940]. 4 p. 24×16. Pastaba: 4 pusl. — Лечение язв голени 66% раствором виноградного сахара — r u s ų k. Behandlung der Unterschenkergeschwüre mit 66%-iger Lösung von Traubenzucker — v o k. k. (617 1940. 897).

LK — KUZMA, VLADAS — Prof. V. K u z m a. **Skrandžio ir dvylikapirštės žarnos opų bei vėžligės chirurgiško gydymo klausimu.** Kaunas, atspauda iš „Medicinos“ 8—9 nr., 1940 m., „Varpas“ sp. [1940]. 13+3 n. p., iliustr. 24×16. Pastaba: 12 pusl. — По вопросу о хирургическом лечении язвы и рака желудка и двенадцатиперстной кишки — r u s ų k. 12—13 pusl. — Zur Frage der chirurgischen Behandlung der Magen — u. Duodenalgeschwüre und ihren Krebsschaden. Zusammenfassung — v o k. k. (617/ 1940. 898).

— LAŠAS, VLADAS IR MACKEVIČAITĖ - LAŠIENĖ, J. — Prof. dr. Vl. L a š a s ir dr. J. M a c k e v i č a i t ė - L a š i e n ė **Trumpa žmogaus anatomija, fiziologija ir higiena.** Vadovėlis vidurinei mokyklai III pataisytas leidimas. Kaunas, Spaudos Fondas, „Varpo“ sp. [1940] Apdaras, 234+2 n. p. 22,3×14,6. Lt. 4,00 (611+612+613/075) (1940.899)

LK — MACIŪNAS, ALGIRDAS — Gyd. A. M a c i ū n a s. **Skrandžio bei dvylikapirštės žarnos prakiurimų gydymas.** (Iš K. Un-to I Chirurginės klinikos. Vedėjas prof. V. Kuzma). Kaunas, atspauda iš „Medicinos“ 8—9 nr., 1940 m., „Varpo“ sp. [1940]. 10+2 n. p. 24×16. Pastaba:10 pusl. — Лечение прободений язв и рака желудка „двенацати перстной [?!] [двенадцатиперстной] кишки — r u s ų k. Zusammenfassung. Die Behandlungserfolge der perforierten Magen — und Zwölffingerdargeschwüre — v o k. k. (617/1940. 900).

* MACIŪNAS, J. — Dr. J. M a c i ū n a s **Žmogus** Anatomija, fiziologija ir higiena Vadovėlis vidurinėms mokykloms. Kaunas, Sakalas, leidinys nr. 599, „Žaibas“ sp. 1940. Virš., 106+2 n. p., iliustr. 22,1×14,4. 3.200 egz. Lt. 3,00. Pastaba: aprobuota protok. N. 692 (611/613 (1940.901).

LK — MELAMEDAS, L. — L. M e l a m e d a s. **Dvylikapirštės žarnos zondavimas vaikų tulžies takų susirgimų, ypač lambliazės, atvejais.** Kaunas, atspauda iš „Medicinos“ 8—9 nr., 1940 m., „Varpo“ sp. [1940]. 13+3 n. p. 24×16. Pastaba: 12 pusl. — Зондирование двенадцатиперстной кишки при заболеваниях желчных путей у детей, особенно лямблиазией. Выводы — r u s ų k 12—13 pusl. — Schlussfolgerungen — v o k. k. (617/ 1940 902).

LK — PAUTIENIS, KAZIMIERAS — Gyd. K. P a u t i e n i s. **Apie žaizdų atvirą gydymą.** (Iš Utenos apskr. ligoninės chirurg. skyriaus). Kaunas, atspauda iš „Medicinos“ 8—9 nr., 1940 m. „Varpo“ sp. [1940]. 4 p. 24×16. Pastaba: 4 pusl. — Открытое лечение ран — r u s ų k Die offene Wundbehandlung — v o k k (617/1940 903).

— RUDAITIS, ZIGMAS — Gyd. Z. R u d a i t i s. **Pastaba del pes equinovarus congenitus gydymo laiko.** Kaunas, atspauda iš „Medicinos“ 8—9 nr., 1940 m., „Varpo“ sp. [1940]. 2+2 n. p., iliustr. 24×16 (617/1940.904)

— ŠOPAUSKAS, JONAS — Doc. J. Š o p a u s k a s **Sveikas geriamas vanduo.** Kaunas, Sveikatos Apsaugos Liaudies Komisariato Sanitarinės

Propagandos Skyriaus leidinys, „Spindulys" sp. 1940. Virš., 29 + 3 n. p. iliustr. 16×10,5 (614/1940.905)

LK — TUMASONIS, VACLOVAS - PETRAS — Gyd. V. Tumasonis. Chirurginės klinikos jaun. asistentas. **Fissurae ani gydymas dekstrozės - glicerino švirkštimais.** (Iš Kauno Un-to II-sios Chirurginės klinikos. Vedėjas — prof. V. Kanauka). Kaunas, atspauda iš „Medicinos" 8—9 nr., 1940 m., „Varpo" sp. [1940]. Pastaba: 3 pusl. — Лечение трещин anus'a ин'екциями декстрозы - глицерина — rusų k. Die Behandlung der fissurae ani mittels Dextroseglycerininiektionen — vok. k. (617/1940. 905).

LK — ZACHARINAS, BENJAMINAS — Gyd. B. Zacharinas. **Mūsų vartojamoji šlaunies amputacijos technika.** Kaunas, atspauda iš „Medicinos" 8—9 nr., 1940 m., „Varpo" sp. [1940]. 3+1 n. p. 24×16. Pastaba: 2 pusl. — Наш способ ампутации бедра — rusų k. 3 pusl. — Unsere Schenkelamputationstechnik — vok. k. (618/1940. 907).

LK — ŽEMGULYS, JUOZAS — J. Žemgulys. **Ambulatorinis chirurgiškas hemorojų gydymas.** Kaunas, atspauda iš „Medicinos" 8—9 nr. 1940 m., „Varpo" sp. 1940. 9+3 n. p., iliustr. 24×16. Pastaba: 8 pusl. — Амбулаторное хирургическое лечение геморроя — rusų k 8—9 pusl. Ambulatorisch-chirurgische Hämorrhoiden-Behandlung — vok. k. (617/1940 908).

6 TECHNIKA

625 Transportas. Susisiekimo keliai. Geležinkelių transportas

К—Инструкция выполнения маршрута машиниста. Kaunas, Издательство Жел.—Дорожного Управления, LTSR Valstybinė leidykla „Raidės" sp. 1940. Virš., 32 psl. 15,2×11,4 (625R/1940 909) sen. klas. 656 * Rusų k *

— **Mašinisto maršrutams užpildyti instrukcija.** Kaunas, Lietuvos Geležinkelių V-bos leidinys, Lietuvos TSR Valstybinė leidykla „Raidės" sp. 1940. Virš., 28 + 4 n. p. 15,3 × 11 (625R5/1940.910) — sen. klas. 656

— **Tarnybiniai nurodymai** Veikia nuo 1940 m. gegužės mėn. 1 d. Kaunas, Ekonominės Direkcijos leidinys, „Raidės" sp. 1940. 7+1 n. p. 21×15 (Vokietijos — Lietuvos krovinių ir gyvulių susisiekimas) (625R8/1940.911) — sen. klas. 656

63 Žemės ūkis (agrotechnika)

— **Lietuvių Galvijų Auginimo ir Kontrolės Ratelių Sąjunga Visų Galvijų Auginimo ir Kontrolės Ratelių Valdyboms** [1939 m. apyskaita, 1940 m. sąmata]. Kaunas, „Vilniaus" sp. [1940]. 4 n. p. 25 × 17,5 (636.03/1940.912)

— **Techninės sąlygos miško medžiagai gaminti.** Kaunas, Miškų Departamento leidinys, V. Atkočiūno sp. 1940. Virš., 54+2 n. p., iliustr. 16,2×10,5. 4.000 egz. (634.9/1940.913)

66. Cheminė technologija

— **Maisto pramonės, Žemės ūkio ir Finansų liaudies komisarijatams pritariant, valstybinė įmonė „Lietuvos Cukrus" skelbia šią cukriniams runkeliams auginti ir pristatyti cukraus fabrikams instrukciją.** Kaunas, „Spindulio" sp. [1940]. 14 + 2 n. p. 15,5 × 11 (664.1/1940.914)

LK — ŽEMGULYS, JUOZAS — J. Žemgulys. **Vietinės žaliavos pakaitalai marlei, vatai ir ligninui.** Kaunas, atspauda iš „Medicinos" 8—9 nr., 1940 m., „Varpo" sp. [1940]. 5+3 n. p. 24×16. Pastaba: 4 pusl. — Какими продуктами из местного сырья можно было бы заменить марлю, вату и лигнин? — rusų k 4—5 pusl. — Mull — Watte und Zellstoffersätze aus den heimischen Rohstoffen — vok. k. (67/1940. 915).

7 MENAS

— **Apžvalginės dailės parodos katalogas** 1940.VI.2—VII.2 Vilnius Valstybinės Vrublevskio vardo bibliotekos rūmai. Kaunas, E. Norkienės sp. [1940]. Virš., 72 n. p., iliustr. 22,5×15. 800 egz. Pastaba: katalogą tvarkė ir redagavo Kalpokas. Rimtas (7/1940. 916) — sen. klas. 706

— KARSAVINAS, LEONAS — L. Karsavinas **Gotika.** Kaunas, atspausta iš „Liet. Enciklopedijos" IX tomo III sąs. 1940 m., „Varpo" sp. 1940. 8 p., iliustr. 25×17,5 (72/1940.917)

77 Fotografija

— **Zarasai** 10 atvirukų. Kaunas, išleido Lietuvos Turizmo Draugija, „Spindulio" sp. [1940]. Makštis, 10 atvirukų. 14,2×9,2 (77/1940. 918)

78 Muzika

— ALEKSANDRAVIČIUS, ZIGMAS — Zigmo Aleksandravičiaus **Dainos chorams.** Kaunas, LTSR Valstybinės Leidyklos litografija. 1940. Virš., 8 p. 24,4×16,5. Lt 2,00. Pastaba: dainų žodžių autoriai — Janonis, Jonas Pakluonis, A. Kirtiklis, J. Graičiūnas (M78/1940.919)

— **Mes su Stalinu** Premijuotos revoliucinės dainos — žiūr. eil. Nr. 933.

792 Teatras

— **Š. V. T.** Šiaulių Valstybinio Teatro leidinys. Redagavo B. Buišas. **Šiauliai,** „Grafikos" sp. 1940. Virš., 16 p., iliustr. 16,8×12. Straipsnių autoriai: A. Ulpis, K. Juršys, A. Korneičukas, A. Rūkas, J. Surkevičius. Viršelį piešė dail. J. Surkevičius. Nuotraukos G. Rivkindo (792.1/1940.920)

— **Vilniaus Valstybinio Teatro leidinys įsikūrimui Lietuvos TSR sostinėje ir pirmojo 1940—1941 metų sezono atidarymui paminėti.** Redagavo akt. J. Blekaitis **Vilnius,** sp. Patria". [1940]. Virš., 32 p. iliustr. 24×17,2. Straipsnių autoriai: Rom. Juknevičius, Balys Sruoga, B. Lukošius, M. Chadaravičius, G. A., J. Vizgirda, H. Kačinskas, V. Palaima, K. Kymantaitė. Pastaba: viršelį piešė akt. A. Jakševičius, iliustracijas B. Sruogos kantatai „Lietuvos keliu" piešė akt. V. Jonutis, nuotraukos ir montažas akt. V. Derkinčio (792.1/1940.921)

796—799 SPORTAS. FIZINĖ KULTŪRA

— **Dziudžitsu** [? !] [Džiudžitsu] Japonų mokslas apie žmogaus sveikatą. Metodinis kūno lavinimas ir japonų atletų veiksmai. Su 24 paveikslais. Išvertė A. Majus. Redagavo Vl. Lingė. Kaunas, Knygynas Antikvaras, Adomavičiaus sp. 1940. Virš., 112 p., iliustr. 19×12. 2.000 egz. Lt 2,50 (796/1940.922)

8 LITERATŪRA

80 Literatūros istorija ir kritika

K — **Михаил Юрьевич Лермонтов 1814 — 1841 г.** Kaunas, Каунасский Дом Красной Армии, „Spindulio" sp. [1940.] Virš., 6+2 n. p., iliustr. 13×9,5 (8(S)r.1940. 923) * Rusų k. *

80(075) Literatūros vadovėliai

* AMBRAŠKA, JURGIS — J. Ambraška **Aušrelė III dalis.** Vadovėlis III-čiam pradinės mokyklos skyriui J. Ambraška Lietuvių kalbos skaitymai P. Šinkūnas ir V. Ruzgas Aplinkos ir tėvynės pažinimas Redagavo J. Ambraška. Kaunas, Sakalas, leidinys Nr. 598, „Šviesos" sp. 1940. Apdaras. 344 p., iliustr. 22×14,5. 10.000 egz. Lt 5,00. Pastaba: paveikslus piešė D. ir P. Tarabildai. Tinka vadovėliu pradinės mokyklos III skyriui, protok. Nr. 576. Viršelyje — J. Ambraška P. Šinkūnas V. Ruzgas Aušrelė III dalis III skyriui (8(S)l(075)/1940.924) — sen. klas. 891.92(075)

— **Į naują gyvenimą Skaitymai V klasei** Sudarė pedagogų kolektyvas. Kaunas, LTSR Valstybinė Leidykla, leidinys Nr. 14, sp. „Varpas". 1940. Virš., 180 p., iliustr. 22,1×14,1. 10.000 egz. Lt 3,00 (8(S)l(075)/1940. 925) — sen. klas. 891.92(075)

K — KVITKO, L. — L. Kvitko **Skaitymui knyga Pradžios mokyklos II skyr.** Perspausdinta iš valst. leidyklos nac. maž. USSR Kievas — Lvovas — 1940. Kaunas, „Žydų Mokslo Mėgėjų" D-ja, nac. A. Bako sp. 1940. Apdaras, 158 p., iliustr. 22,2×14,3. 4.000 egz. Lt 2,00 (8(S)žyd(075)/1940.926) — sen. klas. 492(075) * Žydų k. *

— VASILIAUSKAS, M. GERUTIS — M. Vasiliauskas — Gerutis **Rūtelė** Skaitymai II-m pradžios mokyklos skyriui **II dalis** VI-s naujajai programai

pritaikytas leidimas. Vilnius — Kaunas — **Marijampolė**, „Dirvos" b-vės leidinys, sp. nepažymėta [„Dirvos" sp.] 1940. Virš., 173+3 n. p. 22×14,5. Lt 2,20 (8(S)l(075)/1940.927) — senk klas. 891.92(075)

DAILIOJI LITERATŪRA

8—1 Poezija

● . DONELAITIS, KRISTIJONAS — Kristijonas Donelaitis **Metai** Spaudai paruošė J. Ambrazevičius Iliustravo medžio raižiniais V. K. Jonynas. Kaunas, Švietimo Ministerijos Knygų Leidimo Komisijos leidinys Nr. 524, „Spindulio" sp. 1940. Virš., 194+2 n. p., iliustr. 30×23. 3.000 egz., **iš jų 300 egz. geresniame popieriuje, numeruoti nuo 1 iki 300 nr.** (8(S)1—1/1940.928) — sen. klas. 891.92—1.

— GIRA, LIUDAS — **Stalino LTSR konstitucija** Liudo Giros poema Rimto Kalpoko iliustracijos. Kaunas, LTSR Valstybinė Leidykla, leidinys Nr. 1, „Vilniaus" sp. 1940.X.8. Virš., 29+3 n. p., 18×11,7. 5.000 egz. Lt 1,00 (8(S)l—1/1940. 929) — sen. klas. 891.92—1

K — KAZŁOUŠČYK, UŁ. — Uł. Kazłouščyk **Kaziuk na kirmašy** Viaršavanaje apaviadannie z Kaziukovaha kirmašu u Vilni. **Vilnius** — Vilnia, Leidėjas „Krynica" — Vydannie „Krynicy", gudų sp. — Bieł. Drukarnia. 1940. Virš., 30+2 n. p. 18×13,2 [Pastaba: išleista 1940 m. pavasarį] (8(S)gud—1/1940.930) — sen. klas. 891.73—1 * Gudų k. *

— KRUMINAS, JUOZAS — Juozas Kruminas **Kibirkštys naktį** Lyrika ir poemos. Kaunas, Spaudos Fondas, „Raidės" sp. 1940. Virš., 96 p. 19 × 12. 3.000 egz. Lt 2.00. Viršelis ir vinjetės: dailininko P. Tarabildos Pastaba: 4 pusl. — Eilėraščiai 1936—1939 metų (8(S)l—1/1940.931) — sen. klas. 891.92—1

K — MEJERAVIČIUS, D. V. — D. V. Mejeravičius **Ir ateis diena...** Eilėraščiai. Kaunas, sp. „Progres". 1940. Virš., 64 p. 22,6×17 (8(S)žyd—1/1940.932) — sen. klas. 892.4—1 * Žydų k. *

— **Mes su Stalinu** Premijuotos revoliucinės dainos. Kaunas, Švietimo Liaudies Komisariatas, sp. „Spindulys". 1940. Virš., 20 p. 18,5×12,2. 10.000 egz. Viršelis: Kuzminskas, J. Autoriai: A. Rūkas, J. Kruminas, K. Malinauskas, V. Suchockis, S. Laucius, A. Miškinis, K. Jakubėnas, V. Petrauskas. Muzika: D. Mikulskis, J. Švedas, A. Budriūnas, A. Karnaitis, J. Karosas, J. Bidionis, P. Sližius. (8(S)1—1/1940.933) — sen. klas. 891.92—1

— NĖRIS, SALOMĖJA — Salomėja Nėris **Eglė žalčių karalienė** Medžio raižiniai Pauliaus Augiaus Augustinavičiaus. Kaunas, LTSR Valstybinė Leidykla, leidinys Nr. 3, sp. „Šviesa". 1940. Virš., 109+3 n. p. 23,5×16. 5.000 egz. Lt 2,00 (8(S)l—1/1940.934) — sen. klas. 891.92—1

8—3 Romanai, apysakos

— MARCINKEVIČIUS, JONAS — Jonas Marcinkevičius **Baudžiauninkai** Romanas Trilogijos pirmoji dalis. Kaunas, Raudonoji Vėliava, „Šviesos" sp. 1940. Virš., 327+1 n. p. 19×12. 3.000 egz. Lt 4,00. Viršelis: Šepetys, A. (8(S)l—3/1940.935) — sen. klas. 891.92—3

Vertimai

TSRS tautų autoriai

— FRAERMAN, R. — R. Fraermanas **Pirmoji meilė** [Дикая собака динго или повесть о первой любви. 1939]. Apysaka iš rusų kalbos vertė R Mackonis. Kaunas. LTSR Valstybinė Leidykla, leidinys Nr. 8, nacionalizuota V. Atkočiūno sp 1940. Virš., 185+3 n p. 18,1×11,6. 5000 egz. Lt 2,00 (8(S)r=—3/1940. 936) — sen. klas. 891.71=91 92—2

— GORKIJ, MAKSIM — Maksim Gorkij **Daina apie sakalą ir kitos novelės** Vertė J. V. Narbutas. Kaunas, Raudonoji Vėliava, „Šviesos" sp. 1940. Virš., 173+3 n. p. 19×12. 2.000 egz. Lt 2,00. Viršelis: Šepetys, A. (8(S)r=l—3/1940.937) — sen. klas. 891.71=91.92—3

— GORKIJ, MAKSIM — Maksim Gorkij **Motina** Romanas **II** Išvertė V. Montvila. Kaunas, Spaudos Fondas, Norkienės sp. 1940. Virš., 299+1 n. p. 19×12. 3.000 egz. Lt 2,00. Viršelis: Tarabildienė, D. Pastaba:

1 pusl. — Maksim Gorkij Motina Antrasis pataisytas leidimas (8(S)r=l—3/1940.938) — sen. klas. 891.71=91.92—3

— GORKIJ, MAKSIMAS — Maksimas Gorkis **Žmogaus gimimas** II leidimas Vertimą redagavo Kostas Korsakas. Kaunas, Spaudos Fondas, „Raidės" sp. 1940 m. liepos mėn. Virš., 195+1 n. p. 19X12. 3.000 egz. Lt 2,50 Vertėjai: K. Korsakas, H. Korsakienė, P. Rotomskis, K. Snarskis. Viršelis: Trečiokaitė, I. dail. (8(S)r=3/1940.939) — sen. klas. 891.71=91.92—3

Anglų/amerikiečių autoriai

— THOMPSON, E. SETON — E. Seton Thompson **Domino** Vienos sidabrinės lapės istorija. Vertė A. Čėpėnienė. Kaunas, Spaudos Fondas. E. Norkienės sp. 1940. Virš., 110+2 n. p., iliustr. 19X12. 3.000 egz. Lt 1,50. Pastaba: iliustracijos — autoriaus (82 = (S)—3/1940.940) — sen. klas. 82 = 91.92—3

Vokiečių autoriai

— KAESTNER, ERICHAS — Erich Kaestner **Dingusi miniatūra** Romanas Iš originalo išvertė Juozas Kruminas. Kaunas, Raudonoji Vėliava, leidinio Nr. 8. „Šviesos" sp. 1940. Virš., 263+1 n. p. 19X12. 3.000 egz. Lt 2,50. Viršelis: Valius, T. Pastaba: 4 pusl. — Erich Kästner Die verschwundene Miniatur Atrium Verlag A. G. Basel — Wien — Mähr. — Ostrau (83=(S)l—3/1940.941) — sen. klas. 83=91.92—3

8—93 Vaikų literatūra

* ČIURLIONYTĖ, DANUTĖ — Danutė Čiurlionytė **Kiškis Piškis baltasis bajoras** Iliustravo D. Tarabildienė. Kaunas, Spaudos Fondas, „Spaudos Fondo" litogr. ir „Varpo" sp. 1940 m. Velykoms. Virš., 39+1 n. p., iliustr. 22,6X21. 5.000 egz. Pastaba: leista turėti mokyklų knygynuose, protok. Nr. 647. [Knyga išleista 1940 m. pavasarį] (8(S)l—93/1940.942) — sen. klas. 891.92—93

* RUSECKAS, PETRAS — P. Ruseckas **Vandenyno spąstuose** Mažo lietuviuko nuotykiai Indijos vandenyne. Kaunas, Spaudos Fondas, „Žaibo" sp. [1940]. Virš., 148 p., iliustr. 18,5X12. 3.000 egz. ant paprasto ir 20 egz. ant geresnio popieriaus. Lt 2.00. Pastaba: kalbą tikrino J. Butėnas. Aprobuota mokyklų biliotekoms. Viršelis Valius, Tel. dail. (8(S)l—93/1940.943)

— ZOBARSKAS, STEPAS — Stepas Zobarskas **Paukščiai ir žmonės** Iliustravo D. Tarabildienė. Kaunas, Raudonoji Vėliava, „Šviesos" sp. 1940. Virš., 120 p., iliustr. 24,5X17. 3.000 egz. Lt 3,00 (8(S)l—93/1940.944) — sen. klas. 891.92—93

8—94 Atsiminimai

K — UŁAD - INICKI **Aryštų Biareza į vola** (Uspaminy aryštanta). **Vilnius** — Vilnia, adbitka z „Krynicy". Pr. Skarynos vardo Gudų sp. — Bieł. Drukarnia im. Fr. Skaryny. 1940. Virš., 68 p. 17X12,2. Pastaba: Viršelyje — UŁAD - UNICKI [? !] [INICKI] ... (8(S)gud—94/1940.945) — sen. klas. 891.73—94 * Gudų k. *

9 ISTORIJA

* GENIUŠAS, JUOZAS — J. Geniušas **Istorijos vadovėlis vidurinių mokyklų pirmajai klasei.** Kaunas, Spaudos Fondas, „Spindulio" sp. 1940. Virš., 190+2 n. p., iliustr. 23,5X15,5 Lt 3,00. Pastaba: aprobuota, protokolas Nr. 645 (9(075)/1940.946)

* GENIUŠAS, JUOZAS — J. Geniušas **Senieji amžiai ir vidurinių amžių pradžia** Istorijos vadovėlis vidurinių mokyklų ketvirtai klasei. Kaunas, Spaudos Fondas, „Spindulio" sp. 1940. Virš., 228 p., iliustr. 23X14,5. Lt 3,00. Pastaba: aprobuota, 1940 m. protokolas Nr. 648 (9(075)/1940.947)

* GENIUŠAS, JUOZAS — J. Geniušas **Viduriniejі amžiai** Istorijos vadovėlis vidurinių mokyklų penktai klasei. Kaunas, Spaudos Fondas, „Vilniaus" sp. 1940. Virš., 181+3 n. p. 22,5X14,7. Lt 3,00. Pastaba: aprobuota, 1940 m. protokolas Nr. 649 (9(4)l(075)/1940.948)

— VEBLAITIS, P. — **Šiluvos bažnyčia ir jos infulatai** — žiūr. eil. Nr. 844

— KULVECAS, E. — **Trumpas vadovas po Vilnių** su planeliu. Priede Trakai ir Verkiai. Parengė E. Kulvecas. Vertė inž. C. **Vilnius**, Juozo Zavadzkio leidinys, Juozo Zavadzkio sp. [1940]. Virš., 64 p., iliustr. 12,2 X 8,5 (91(S61/1940.949)

— MACEIKA, J. — Maceika, J. **Trakai. Vilnius**, sp. „Raida". 1940. Virš., 71 + 1 n. p., iliustr., 1 planas. 18,5 X 12,3. Lt 1,00 (91 (S61)/1940.950)

— ŠINKŪNAS, P. — P. Šinkūnas **Geografijos vadovėlis pradžios mokyklų IV klasei.** Kaunas, Spaudos Fondas, „Vilniaus" sp. [1940]. Virš., 174+2 n. p., iliustr. 22,6X14,5. Lt 2,50 (91(075)/1940.951)

* TARVYDAS, S. — S. Tarvydas **Visa žemė** Geografijos vadovėlis VI-am prad. mok. skyriui. Kaunas, Sakalas, „Varpo" sp. [1940] Virš., 175+1 n. p., iliustr. 22,2X14,4. Lt 3,50. Pastaba: Švietimo Liaudies Komisariato Knygų Tikrinimo Komisijos aprobuota (91(075)/1940.952)

— **Vilniaus miesto planas. Vilnius,** išleido knygynas „Aukuras", sp. „Vaizdas". 1940. 1 l. 47X43,5 (sudėtas 23,7X11,1) (91/1940.953)

92 BIOGRAFIJOS

— CLAXTON, VILIAMAS — William J. Claxton **Pusvalandžiai su didžiaisiais keliautojais** Iš anglų kalbos vertė Karolis Vairas. Kaunas, Spaudos Fondas, E. Norkienės sp. 1940 m. rugsėjo mėn. Virš., 210 p., iliustr. 19X12. 3.000 egz. Lt 2,50 (92/1940.954)

K — **I. L. Pereco 25 metų mirties sukaktuvės.** Kaunas, Žydų Mokslo Mėgėjų D-ja, sp. „Progres". 1940. Virš., 16 p. 17 X 12 (92 Perec, I. L./1940. 955) * Žydų k. *

— JONYNAS, IGNAS — Prof. Ig. Jonynas **Goštautai.** Kaunas, atspausta iš „Liet. Enciklopedijos" IX tomo III sąs. 1940 m., „Varpo" sp. 1940. 8 p., iliustr. 25X17,5 (92 Goštautai/1940.956)

— **Stalinas. Darbai ir nuopelnai** — žiūr. eil. Nr. 851

LIETUVIŲ TAUTINĖ BIBLIOGRAFIJA
■ 013 = (S) I ■

K — **Brazilijos Lietuvių kalendorius 1940 metans [? !] [metams].** São Paulo, „Lietuvio" Leidinys. 1940. Virš., 56 p., iliustr. 27,5X18,7 (Calendario Lithuano para) 1940 (Suplemento do „Lietuvis") (059/1940.t.21) * Lietuvių ir ispanų k. *

— **Jagomasto Lietuviszkos Kalendros Metui 1940** Wisiems Lietuvininkams pritinkancziai sutaisė E. Jagomastas. Su gražiais Waizdais (Abrozais). Tilžė, Spauda ir Nůsavybė Jagomasto. Spaustuwės „Lituania". 1939. Virš., 143+1 n. p., iliustr. 19X12,7. Pastaba: got. raidėmis (059/1940.t.22)

PERIODIKA

NAUJI LEIDINIAI

37. **Lietuvos Tarybų Socialistinės Respublikos Aukščiausios Tarybos žinios — Ведомости Верховного Совета Литовской Советской Социалистической Республики.** [*1940. XI. 28]. R: Redakcine Kolegija — Редакционная Колегия. L: LTSR Aukščiausioji Taryba — Издатель: Верховный Совет ЛССР. „Spindulio" sp. Kaune. Atsk. nr. 0.40. 32X23 — **35(S61)**.

38. **Lietuvos Tarybų Socialistinės Respublikos Vyriausybės nutarimų ir potvarkių rinkinys — Собрание постановлений и распоряжений Правительства Литовской Советской Социалистической Республики.** [*1940. X. 12]. R: Garmus, K. Redaktorius — stilistas: Sereiskis; B. L: LTSR LKT Reikalų Valdyba. „Spindulio" sp. Kaune, Mt. — Lt 12,00; atsk. nr. — Lt 0,40. A: Kaunas, Miško g. 11, but. 2. Tel.: 22665 ir 22478. 24,3X16,1 — **35(S61)**.

39. **Prawda Pionerska.** Organ Wileńskiego Powiatowego ir Miejskiego Komitetu KZLM. [*1940.XI.7]. R: Prokopavičius, Algirdas. Sp. Fr. Skarinos Vilniuje. Laikraščio „Prawda Komsomolska" priedas. 37X27 — **3KSM**

40. **Ryšininkų gyvenimas** (1×mėn). Lietuvos TSR ryšių darbininkų ir tarnautojų mėnesinis laikraštis. [*1940.X.12]. R: Plačenis, Kazys. L: Pašto tarnautojų Taup. - Skol. Kasa. V. Atkočiūno sp. Kaune. Mt. — Lt 4,80; atsk. Nr. — Lt 0,40. A: redakcija — Vilnius, Telef. - Telegr. Stotis, administracija — Kaunas, Pašto tarnautojų Taup.-Skol. Kasa. 31,3×23,7 — 338T

41. **Šeima** (1×mėn.) Laikraštis tėvams ir auklėtojams. [*1940.X]. R: Žilionis, V. L: Švietimo Liaudies Komisariatas. „Žaibo" sp. Kaune. Mt. — Lt 6,00; atsk. Nr. Lt 0,50. A: Kaunas, Duonelaičio g. 9a. Tel.: 20695. 24,3×17,2 — 37

STRAIPSNIAI

0 BENDRYBĖS

002 Knyga, spauda

Matėkonis, P. Knyga socijalizmo tarnyboje. Tarybų Lietuva 40/18

Ситников, А. Боевые задачи работников печати. Новая Жизнь 40/107.

Šausas, L. Spauda socializmo tarnyboje. Tarybų Lietuva 40/33

Špitalnikas, B. Sieninio laikraščio redakcinė kolegija. Tiesa 40/103

Špitalnikas, B. Sieninio laikraščio redakcijos kolegijos darbas. Tiesa 40/116

01 Bibliografija

Konstantinovič, M. Milžiniškas triūsas. Kai kas iš bibliografijos. Tiesa 40/123

02 Bibliotekinininkystė

Pieciukiewicz, M. Biblioteka w służbie mas. Prawda Wileńska 40/70

Radzivonas, J. Dvarininkų bibliotekų kultūrinė vertė. Tiesa 40/105

Шик, Г. Путь одной библиотеки [имени М. Страшуна в гор. Вильнюс]. Новая Жизнь 40/115.

Šarmaitis, R. Lietuviškoji knyga Maskvoje. Tiesa 40/122

Šimkus, A. ir **Maskoliūnas, L.** Savarankiškas knygų skaitymas. Mokykla ir Gyvenimas 40/9, p. 316—319

1 FILOSOFIJA. DIALEKTINIS IR ISTORINIS MATERIALIZMAS

Dalmatov, J. Pasaulio prigimties materiališkumas. Laisvoji Mintis 40/18, p. 5—8

Dalmatov, I. Świat w swej istocie jest materialistyczny. Prawda Komsomolska 40/65,66

Kanapeckas, A. Materializmas, jo istorija ir kryptys. Vilniaus Balsas 40/260—264

Pozner, V. M. Medžiaga ir sąmonė. Išv. **Pranaitis, S.** Mokykla ir Gyvenimas 40/9, p. 326—333

Selivachin, I. Poprzednicy marksizmu. Prawda Komsomolska 40/67. 68

Васецкий, Г. Познаваемость мира и его закономерность. Новая Жизнь 40/89.

2 ANTIRELIGINĖ LITERATŪRA. KNYGOS APIE RELIGIJĄ IR KOVĄ SU JA

Borisov, A. Galvažudžių moralė. Išv. **Valečkaitė, A.** Darbininkų Žodis 40/27

Michnevič, D. Ignas Lojola. Laisvoji Mintis 40/19, p. 8—9

Oleščuk, F. Komunizmas ir religija. Laisvoji Mintis 40/21, p. 4—7

Rumiancev, N. V. Socialinis Kalėdų vaidmuo. Laisvoji Mintis 40/21, p. 8—9

Šulgin, N. Buržuazinėje valstybėje bažnyčia — valstybinio aparato dalis. Išv. **Kaminskas, K.** Laisvoji Mintis 40/21, p. 9—10

Valgard, S. Religiniai pranašavimai ir mokslo tikrovė. Laisvoji Mintis 40/19, p. 3—4

3 VISUOMENINIAI — POLITINĖ LITERATŪRA

3K Marksizmas-leninizmas, komunizmas, socializmas

Kanapeckas, A. Klasės marksizmo-leninizmo mokslo požiūru. Vilniaus Balsas 40/270

Kanapeckas, A. Svarbiausių Markso, Engelso, Lenino ir Stalino veikalų apžvalga. Vilniaus Balsas 40/253—258

3K2 Leninas.

Aleksandrovas, I. Leninas ir Stalinas — Spalio organizatoriai. Tiesa 40/126

Lenin, V. I. Į darbininkus, valstiečius ir kareivius. Tarybų Lietuva 40/33

Lenin, V. I. Kaip organizuoti soclenktyniavimą. Komjaunimo Tiesa 40/53, 54

Lenin, V. I. Revoliucijos pamokos. Komjaunimo Tiesa 40/68—72

Ленин, В. И. Стройная организация и диктатура. Новая Жизнь 40/113.

Lenin, V. I. Visos Rusijos politinis streikas. Tiesa 40/110

Ленин, В. И. Задачи союзов молодежи. Новая Жизнь 40/82 и 83.

Mitelman, M. Leninas ir putiloviečiai. Komjaunimo Tiesa 40/64—66

Ordžonikidze, G. K. Iljičas Spalio dienomis. Tiesa 40/117

Питерский, А. Ленин и Сталин в Октябрьские дни. Труженик 40/105.

Piterskij, A. Leninas ir Stalinas Spalio dienomis. Tiesa 40/119

Сталин, И. О Ленине. Труженик 40/107.

Stalin, I. V. Revoliucijos genijus. Komjaunimo Tiesa 40/77

3K3 Stalinas.

Kairov, I. A. Stalinas apie komunistinį auklėjimą. Išv. Budrys, K. Mokykla ir Gyvenimas 40/9, p. 307—315

Kučkin, A. Drg. Stalinas — spalio sukilimo organizatorius. Vilniaus Balsas 40/256—260

Микоян, А. Сталин — это Ленин сегодня. Труженик 40/108.

Stalin, I. Kadrai visą nulemia. Komjaunimo Tiesa 40/55—57

Stalin, I. Ko mums reikia? Tarybų Lietuva 40/33

Stalin, I. Kwestja narodowa. Prawda Wileńska 40/73—74

Stalin, I. Lenktyniavimas ir masių gamybinis pakilimas. Tiesa 40/107

Stalin, I. Międzynarodowy charakter Rewolucji Październikowej. Prawda Wileńska 40/70

Stalin, I. O zwycięstwie socjalizmu w jednym kraju. Prawda Komsomolska 40/71

Сталин, И. В. Октябрьская революция и национальный вопрос. Труженик 40/99.

Stalin, I. Rewolucja październikowa i taktyka komunistów rosyjskich. Prawda Komsomolska 40/72—82

Stalin, I. Spalių revoliucija ir rusų komunistų taktika. Tarybų Lietuva 40/12—19

Stalin, I. Spalių revoliucijos tarptautinis pobūdis. Tarybų Lietuva 40/27

Vorošilov, K. E. Stalinas — Lenino idėjų tęsėjas. Komjaunimo Tiesa 40/77

3KP Visasąjunginė Komunistų Partija (bolševikų)

Borisov, G. Partija — aukščiausia proletariato organizacijos forma. Tiesa 40/109

Stinikos, I. O przyjęciu do partii. Prawda Komsomolska 40/66

3KMS Visasąjunginė Lenino Komunistinė Jaunimo Sąjunga

Белиаускас, Ф. Комсомол Литовской ССР. Труженик 40/107.

Bieliauskas, F. Lietuvos komjaunimo kelias. Tiesa 40/126

Kon, F. Ką reiškia būti komjaunuoliu. Komjaunimo Tiesa 40/46—48

Stepanov. 22-ji Leniniškai - Stališkojo Komjaunimo sukaktis. Tiesa 40/118

Tiurin, M. Didžioji komjaunimo darbo programa. Komjaunimo Tiesa 40/46

Tiurin, M. Partijos vadovavimas— Komjaunimo jėgų šaltinis. Komjaunimo Tiesa 40/45

Tiurin, M. Programowy dokument komsomołu. Prawda Komsomolska 40/67, 68

32 Politika

Gedvilas, M. Į galutiną laimėjimą — į komunizmą. Tarybų Lietuva 40/33

Jędrychowski, S. Nowe, szerokie perspektywy. Prawda Wileńska 40/70

Kalinin, M. I. 23 metai Tarybinės valdžios. Tiesa 40/127

Kalinin, M. I. Ką Tarybų valdžia davė darbo žmonėms. Tiesa 40/103—115

Molotov, V. M. XXII rocznica Rewolucji Październikowej. Prawda Komsomolska 40/87—93

Paleckis, J. Didžiosios Spalio Revoliucijos šventė — mūsų pergalės šventė. Tarybų Lietuva 40/33

Paleckis, J. Pasaulį naują mes statom. Valstiečių Laikraštis 40/21

Paleckis, J. Pasaulis, dėl kurio verta gyventi ir mirti. Tiesa 40/126

Вишневский, В. За родину. Труженик 40/106.

33 Ekonominiai mokslai. Politinė ekonomija

Okunev, J. Lengvi skaitymai iš politinės ekonomijos. Darbininkų Žodis 40/23,24

Wanne, M. Angielska klasyczna ekonomia polityczna (Drugie źródło marksizmu). Prawda Komsomolska 40/70

331 Darbas. Profesinis sąjūdis

Derevnin, M. Profsąjungų vaidmuo atskiruose socialistinės statybos etapuose. Darbininkų Žodis 40/28

Деревнин, М. Профсоюзы Советской Литвы. Новая Жизнь 40/105

Derevnin, M. Tarybų Lietuvos profsąjungos. Darbininkų Žodis 40/30

Dinsmanas, A. Darbo racionalizacijos pagrindas. Darbininkų Žodis 40/27

Juodviršis, S. Sąlygos kaimui nebėgti į miestą. Tarybų Lietuva 40/25

Knyva, A. Darbo sąlygų gerėjimas Tarybų Lietuvoje. Tiesa, 40/131

Maginskas, A. Socializmas ir darbo drausmė. Tiesa 40/109

Mešys, J. Socialistinės įmonės keliais. Tiesa 40/106

Pogrebnoj, L. Profesinės sąjungos — komunizmo mokykla. Tiesa 40/95

Stimburys, J. Apie profsąjungų persitvarkymą. Tiesa 40/101

Стимбурис, И. О реорганизации профсоюзов. Труженик 40/83.

Стимбурис, И. О реорганизации профсоюзов. Новая Жизнь 40/91.

Stimburys, J. Trys mėnesiai Lietuvos tarybinių profsąjungų kovų ir laimėjimų. Tiesa 40/126

333 Agrarinis klausimas. Žemės ūkio ekonomika

Cvirka, P. Mūsų žemė. Tiesa 40/95

Mickis, M. Didieji darbo valstiečių laimėjimai. Tarybų Lietuva 40/33

Mickis, M. Laimėta kova dėl žemės. Tiesa 40/126

Mickis, M. Žemės ūkis socializmo šviesoje. Žemės Ūkis 40/10, p. 817—832

Раманаускас, И. Итоги земельной реформы в Вильнюсском уезде. Новая Жизнь 40/116.

Sklerius, P. Spalio socialistinė revoliucija ir valstiečių ateitis. Valstiečių Laikraštis 40/21

Sosenskis, I. Žemdirbių būklė kapitalistinėse valstybėse. Tiesa 40/119

Žukauskas, A. Valstiečio kelias į socializmą. Tiesa 40/125

334 Kooperacija

Acus - Acukas, J. Kooperatinės gamybinės artelės TSRS. Amatininkas 40/17—18, p. 258—259

336 Finansai

Залескис, Т. Первый советский бюджет нашей республики. Труженик /112.

338 Pramonė. Prekių apyvarta

Budrys, D. Valstybinės Plano Komiisjos uždaviniai kuriant socijalistinį ūkį. Tarybų Lietuva 40/33

Gregorauskas, M. LTSR prekybos naujieji keliai. Tarybų Lietuva 40/33, Tiesa 40/131

Krūminas, V. Kokiu būdu viršijome gamybos planą? Tiesa 40/131

Laurinaitis, J. Maisto pramonės bruožai. Tarybų Lietuva 40/33

Laurinaitis, J. Maisto pramonės klausimai. Tiesa 40/126

Лохматов. Социалистический подъем литовских железнодорожников. Новая Жизнь 40/106.

Mikņevičius, J. Pasaulinio cukraus ūkio struktūriniai pasikeitimai ir TSRS cukraus ūkis. Žemės Ūkis 40/10, p. 896—903

Smilgevičius, J. Nemuno kilpos hidroelektros stotis. Tarybų Lietuva 40/23

Šumauskas, M. TSRS lengvoji pramonė kyla. Tiesa 40/126

Šumauskas, M. LTSR vietinės pramonės suklestėjimo pradžia. Tarybų Lietuva 40/33

Vidmantas, J. Kuro klausimas Tarybų Lietuvoje. Tiesa 40/132

34 Teisė

Audėjus, J. Civilinė metrikacija, bažnyčia ir šeima. Vilniaus Balsas 40/267—269

Каша, В. Укреплять революционную законность — задача трудящихся Труженик 40/111.

Pakarklis, P. Teisingumo reikalai Lietuvoje seniau ir dabar. Tiesa 40/126

Pakarklis, P. Teisingumo reikalai naujos santvarkos Lietuvoje. Tarybų Lietuva 40/33

Васильев, А. О конституциях Прибалтийских Советских Республик. Новая Жизнь 40/87, 88.

35 Tarybinė kūryba ir tarybinis aparatas. Tarybinė administracinė teisė

Kanapeckas, A. Aukščiausioji TSRS Taryba. Vilniaus Balsas 40/269

Mitin, M. Rady jako największa zdobycz klasy robotniczej. Prawda Komsomolska 40/102—103

352 Vietiniai valdžios ir valdymo organai

Knyva, V. Mūsų laimėjimai komunalinio ūkio srityje. Tarybų Lietuva 40/33

Листков, П. Жилищное дело в СССР. Новая Жизнь 40/103.

355 Krašto gynyba. Karyba. Raudonoji Armija

Abramov, J. Socijalizmo šalies ginkluotosios pajėgos. Tarybų Lietuva 40/33, Tiesa 40/123

Аркин, М. Красная армия — армия освободительница. Новая Жизнь 40/103.

Борисов, Б. Армия и народ. Труженик 40/107.

Pavlenko, H. Šių laikų karo priemonės. Tiesa 40/100

Trimakas, J. Ruoškimės ginti didžiąją tėvynę. Liaudies Sparnai 40/4, p. 54

36 Socialinis aprūpinimas. Socialinės pagalbos įstaigos. Valstybinis draudimas.

Epšteinas, L. Socialinio draudimo reformos reikalu. Sveikata ir Darbas 40/18, p. 729—730

Glušauskas, V. Rūpinimasis žmogumi. Tiesa 40/126

Glušauskas, V. Už tikrą žmogaus aprūpinimą. Tarybų Lietuva 40/33

Glušauskas, J. Valstybinio socialinio aprūpinimo gairės. Sveikata ir Darbas 40/18, p. 697—698

Sorokin, N. A. Tarybų Sąjungos valstybinis socialinis draudimas. Sveikata ir Darbas 40/18, p. 730—732

Urniežius, V. Ligonių kasos praeities šešėliai. Sveikata ir Darbas 40/18, p. 735—736

Зеленко, Г. Государственное социальное страхование. Труженик 40/84.

37 Kultūrinė kūryba. Liaudies švietimas

Ąžuolas, K. Daugiau rūpinimosi kaimo mokyklomis — jų mokytojais. Mokykla ir Gyvenimas 40/9, p. 352—354

Baldžius, J. Mokslas kapitalizmo ir socializmo santvarkoj. Komjaunimo Tiesa 40/50

Baldžius, J. Spalių revoliucija ir mokslas. Komjaunimo Tiesa 40/62

Barauskas, K. Lietuvos vidurinės mokyklos. Tiesa 40/119

Baškys, J. Bendra nuotaika, sportu ir daina — štai kaip turi žengti LTSR moksleivija. Mokykla ir Gyvenimas 40/9, p. 324—326

Bička, J. Dėl vaikų susinimo. Tiesa 40/99

Biržiška, Vc. Dėl liaudies universitetų. Mokykla ir Gyvenimas 40/9, p. 343—346

Budenovas, I. Czerwone ogniska kultury mas. Tygodnik Włościański 40/13

Bulavas. W wigilię rocznicy Rewolucji Październikowej. Prawda Komsomolska 40/98

Čižiūnas, V. Mokytojų rengimo klausimu. Mokykla ir Gyvenimas 40/11, p. 432—434

Eliseev, F. Neraštingumo likvidavimas — Komjaunimo uždavinys. Komjaunimo Tiesa 40/80

Endzinas, A. Auklėjimo įstaigų problema. Mokykla ir Gyvenimas 40/9, p. 354—362

Genys. Šis tas apie komunistinį auklėjimą. Mokykla ir Gyvenimas 40/9, p. 347—349

Jurginis, J. Liaudies kultūros Fondo darbai. Tarybų Lietuva 40/36

Jarmala, S. Liaudies švietimas ir kultūros židiniai. Tarybų Lietuva 40/21

Калинин, М. И. О комунистическом воспитании. Новая Жизнь 40/110 — 112.

Ketarauskas, B. Keletas žodžių dėl pažymių vartojimo mūsų mokyklose. Mokykla ir Gyvenimas 40/9, p. 350—352

Kostė. Pabiros nuo gyvenimo stalo. Mokykla ir Gyvenimas 40/9, p. 369—372

Lastienė, P. Konstitucijos mokymas. Tiesa 40/109

Lazauskas, J. Ko mokykla gali laukti iš mūsų naujojo gyvenimo. Mokykla ir Gyvenimas 40/9, p. 321—324

Lazauskas, J. Po pedagoginę spaudą besižvalgant. Mokykla ir Gyvenimas 40/11, p. 440—441

Makarenko, A. Tėvų autoritetas (Iš rašytojo - pedagogo raštų). Išv. **Ruzgas, V.** Mokykla ir Gyvenimas 40/9, p. 363—369

Mikutaitis, P. Lietuvos TSR vidurinės mokyklos. Tiesa 40/125

Parižas, M. Mokytojų persimokimo ir persiauklėjimo klausimu. Tarybų Lietuva 40/25

Шабанов, А. „Старейший медицинский ВУЗ страны. Труженик 40/85.

Šinkūnas, P. Liaudies universitetai Lietuvoje. Tarybų Lietuva 40/30

Šinkūnas, P. Liaudies universitetai svetur. Tarybų Lietuva 40/29

Ubeika, K. Pradinių mokyklų žemių reikalu. Mokykla ir Gyvenimas 40/11, p. 437—439

Vabalas - Gudaitis, J. Tėvų pedagoginės pareigos. Šeima 40/1, p. 4—6

Valentukonis, J. Specialųjį mokslą pradėjus. Amatininkas 40/17—18, p. 261—262

Venclova, A. Ką nuveikė Švietimo Liaudies Komisariatas per 4 mėnesius. Tiesa 40/126

Venclova, A. LTSR švietimas Didžiosios Spalio Socialistinės Revoliucijos sukaktuvių išvakarėse. Mokykla ir Gyvenimas 40/11, p. 417—421, Tarybų Lietuva 40/33

Vėsa, P. Teisingi studentų reikalavimai. Tarybų Lietuva 40/19

Žilionis, V. Kas nuveikta pradžios mokslo srityje. Tarybų Lietuva 40/32, Tiesa 40/124

4 KALBOTYRA. FILOLOGIJA

Balčikonis, J. Koks Skardžiaus rašymų tikslas. Tarybų Lietuva 40/12

Churginas, A. Vertimo menas seniau ir dabar. Tarybų Lietuva 40/13—14

Jocaitis, V. Apie vertimų ir „kraigliojimo" meną. Tarybų Lietuva 40/17

Jocaitis, V. Literatūrinių vertimų klausimai. Tarybų Lietuva 40/7—8

Mušiūnas, V. Mūsų kalba mokyklose. Mokykla ir Gyvenimas 40/9, p. 320

5 GAMTOS MOKSLAI IR MATEMATIKA

Abromaitis, J. Gamtos žinios ar gamtos supratimas. Mokykla ir Gyvenimas 40/9, p. 333—343

57 Biologija

Beliaev, M. M. Evoliucijos idėjos istorija. Išv. Ruzgas, V. Mokykla ir Gyvenimas 40/11, p. 421—431

Jaroslavskij, E. Marksizmas ir darvinizmas. Laisvoji Mintis 40/18, p. 3—4; 40/19, p. 5—6

61 MOKSLAI APIE ŽMOGAUS ORGANIZMĄ. MEDICINA

Čeičys, A. Žmogaus žarnų kirmelės. Liaudies Sveikata 40/3, p. 5—6

Damijonaitis, V. Kodėl sergama džiova. Liaudies Sveikata 40/3, p. 3—5

Damijonaitis, V. Kūdikių ir vaikų burnos higiena. Sveikata ir Darbas 40/18, p. 725—726

Epšteinas, L. Abortas socialiniu atžvilgiu. Sveikata ir Darbas 40/16, p. 618—619

Girdzijauskas, V. Spalio revoliucija ir LTSR sveikata. Tarybų Lietuva 40/33, Tiesa 40/126

Grinius, K. Pasitarkime prieš vedybas su gydytoju. Liaudies Sveikata 40/3, p. 11—12

Gulbinas, A. Odos džiova. Sveikata ir Darbas 40/16, p. 629—631

Jaseckas, D. Saugokimės apsinuodijimo smalkėmis. Sveikata ir Darbas 40/18, p. 711—712

Joffė, G. Prietarai medicinoje. Liaudies Sveikata 40/3, p. 12—13

Juškys, V. Kada lytinis ligonis pavojingas. Liaudies Sveikata 40/3, p. 14—15

Marcinkus, J. Akių darbo higiena. Sveikata ir Darbas 40/18, p. 709—710

Marcinkus, J. Nuo ko žmonės apanka? Liaudies Sveikata 40/3, p. 13—14

Proper - Graščenkov, N. I. Sveikatos apsauga Sovietų Sąjungoje. Medicina 40/8—9, p. 716—722

Sidaravičius, B. Profesinės odos ligos. Sveikata ir Darbas 40/18, p. 715—716

Šabanienė, A. Darbas ir jo higiena gumos pramonėje. Sveikata ir Darbas 40/17, p. 659—662

Tercijonienė, O. Moksleivių sveikatos priežiūros reikalu. Sveikata ir Darbas 40/18, p. 727—728

Усас, И. На путях к советскому здравоохранению. Новая Жизнь 40/86.

Vaičiūnas, V. Psichinių ligonių slaugymas namie. Sveikata ir Darbas 40/18, p. 720—724

Zubkus. Susirūpinkime reumatu — juo daug darbo žmonių serga. Sveikata ir Darbas 40/18, p. 717—720

6 TECHNIKA

62 Sunkiosios pramonės technika

621.3 Elektrotechnika

Bartninkaitis, V. Radio trukdymų pašalinimas. Amatininkas 40/17—18, p. 269—270

Basevičius, J. Nuosėdų pašalinimas iš akumuliatorių baterijų. Amatininkas 40/17—18, p. 271—272

Šteinbacheris. Elektromontažo organizavimo klausimai. Amatininkas 40/17—18, p. 263—266

621.9 Staklės ir įrankiai. Šaltas metalų apdirbimas

Akmenis. Apsisukimo skaičiams matavimo metodai. Amatininkas 40/17—18, p. 268—269

Akmenis. Rutulinių bei rolikinių guolių priežiūra. Amatininkas 40/17—18, p. 267—268

Fabijonavičius, J. Metalininko dirbtuvės įrengimas. Amatininkas 40/17—18, p. 274—276

Tiškus, J. Šlifavimo ir galandymo staklės. Sveikata ir Darbas 40/18, p. 710—711

624 Statybos technika

Adomaitis, V. Plytų skaldymas ir tašymas. Amatininkas 40/17—18, p. 272—274

Сегаль, М. Строительная промышленность Литовской ССР. Труженик 40/194.

629.3 Aviacija. Oreivybė

Biberšteinas, V. Mikromodelis su gumos varikliu. Liaudies Sparnai 40/4, p. 61—62

Motekaitis, P. Modelio valdymas kompasu. Liaudies Sparnai 40/6, p. 93

63 Žemės ūkis (agrotechnika)

Apalkov, I. Dviejų metų žemės ūkio mokyklos. Žemės Ūkis 40/10, p. 879—881

Bagdonas, S. Parkai ir jų dabartinė reikšmė visuomenei. Naujoji Sodyba 40/22, p. 333—334

Balčikonis, J. Gaminkime ir vartokime daugiau medaus. Naujoji Sodyba 40/21, p. 322—323

Berezovas, A. Nūdieniai agronomų darbai ir rūpesčiai. Tiesa 40/104

Gamtos draugas. Augalių virtuvė pasiruošia žiemai. Naujoji Sodyba 40/22, p. 360—361

Gylys, J. Aprūpinkime bites duona. Naujoji Sodyba 40/21, p. 319—320

Gročev, P. TSRS žemės ūkio mašinos. Žemės Ūkis 40/10, p. 882—889

Kadziauskas, P. Antramečių dobilienų dirbimo bandymai. Žemės Ūkis 40/10, p. 862—879

Kazlauskas, J. Bičių šeimų produktingumas. Naujoji Sodyba 40/22, p. 355—356

Kazlauskas, J. Suvėlinto bičių maitinimo nuostoliai. Naujoji Sodyba 40/21, p. 32

Kiznis, I. Baltymingųjų pašarų reikšmė vištų dėslumui. Naujoji Sodyba 40/23, p. 348

Kiznis, J. Kuo maitinsime vištas žiemą. Naujoji Sodyba 40/21, p. 324

Kryvko, J. Darbininkų daržai priemiesčiuose. Naujoji Sodyba 40/21, p. 313

Leščinskas, A. Bulves ir šakniavaisius dorojant. Tiesa 40/108

Lukoševičius, B. Vapsvos - bičių kenkėjai. Naujoji Sodyba 40/21, p. 323

Lūza, J. Cukrinių runkelių kultūros būklė ir perspektyvos Lietuvoje. Žemės Ūkis 40/10, p. 848—862

Mickis, M. Žemės ūkio dalykų mokykimės iš Tarybų Sąjungos. Tiesa 40/123

Mickus, V. Mineraliniai pašarai vištų maitinime, Naujoji Sodyba 40/21, p. 325

Musteikis, A. Žalienų kultūrinimo klausimu. Žemės Ūkis 40/10, p. 833—848

Nacevičius, S. Rudeninė daržovių sėja. Naujoji Sodyba 40/22, p. 334

Narbutas. Utilizacijos įmonės, jų sanitarinė ir ekonominė reikšmė. Žemės Ūkis 40/10, p. 889—893

Petraitis, J. Produktingiausios karvės pasaulyje. Žemės Ūkis 40/10, p. 907—908

Petraitis, J. Žiemkenčių šiaudų maistingumo didinimas. Žemės Ūkis 40/10, p. 905—907

Proškus, J. Dėmesio verta slyva. Naujoji Sodyba 40/23, p. 351—352

Rimkus, P. Ką sako bandymai apie žemės dirbimą sode. Naujoji Sodyba 40/21, p. 317

Rimkus, P. Mėgėjai galėtų užauginti daug vynuogių. Naujoji Sodyba 40/21, p. 318

Tuinyla, V. Vaismedžių ir puošniųjų augalų sėklos gamyba. Naujoji Sodyba 40/21

Venskutonis, V. Užsiveiskime avietynus. Jaunasis Ūkininkas 40/30, p 469

Vinickas, Z. Apie sodo dirvos pavargimą. Naujoji Sodyba 40/21, p. 316

655 Knygų spausdinimo, leidimo ir platinimo technika

Evgenjev, B. Elzevirai. Knygų Lentyna 40/7, p. 19

Jurginis, J. Knygų viršeliai. Tarybų Lietuva 40/39

Мачайтис, П. Полиграфическая промышленость Литовской ССР. Труженик 40/103.

7 MENAS

7 Menas. Estetika. Meno istorija

Дреж, Э. Музей при библиотеке им. Врублевских в Вильне. Новая Жизнь 40/92.

Jurginas, J. Apie meno brigadas. Tarybų Lietuva 40/28

Jurginis, J. Ką parodysime meno dekadoje. Tarybų Lietuva 40/31

Keliuotis, J. I. E. Repinas — didysis rusų dailininkas. Vilniaus Balsas 40/244

Туманов, И. Искуство Бурят — Монголии. Труженик 40/93.

Воробьев, Н. Народные мотивы в творчестве литовских мастеров. Новая Жизнь 40/113.

778 Kino

Иванов, С. П. Рождение нового кино. Труженик 40/84.

Rozovskis, A. Mėgiamieji Tarybų kino ekrano herojai. Tiesa 40/111

78 Muzika

Genys. Dainavimo reikšmė pradinėje mokykloje. Mokykla ir Gyvenimas 40/11, p. 435—436

Kardelis, J. Apie planingą kolektyvinį darbą. Ar galima kolektyviškai sukurti operą? Tarybų Lietuva 40/18

792 Teatras

Ernis, J. Lietuviškoji Melpomena Vilniuje 1939—1940 metais. Vilniaus Balsas 40/238

Pangonis, A. Nuo slaptųjų vaidinimų ligi Valstybinio teatro Vilniuje. Vilniaus Balsas 40/238

Tross, S. Bierzmy przykład z teatrów w starszych republikach związkowych. Prawda Wileńska 40/65

Vajėga, J. Vaikai ir teatras. Pionierius 40/10, p. 3—4

796—799 SPORTAS. FIZINĖ KULTŪRA

Essas, H. Mūsų fizinės kultūros uždaviniai. Komjaunimo Tiesa 40/80

Kramarenko, V. Sunkumų kilnojimas. Raudonasis Sportas 40/7, 9

Ptašinskas, K. TSRS fizinio auklėjimo pagrindai. Raudonasis Sportas 40/13

Vokietaitytė, G. Fizinis auklėjimas pradžios mokykloje. Raudonasis Sportas 40/13

8 LITERATŪRA. LITERATŪROS ISTORIJA IR KRITIKA

Alseikaitė, M. Vilniaus Dzūkuose. Vilniaus Balsas 40/243—244

Bekker, M. Praca w literaturze pięknej. Prawda Komsomolska 40/65

Хелемский, Я. Иоганнес Барбарус поэт-революционер. Труженик 40/92.

Цвирка, П. Литовская литература. Труженик 40/106.

Cvirka, P. Nespausdinti Žemaitės laiškai. Tiesa 40/110

Ernis, J. Administratoriai ir rašytojai. Vilniaus Balsas 40/240

Фургаило, В. Поэт неувядаемой молодости. О лирике В. Сосюры. Новая Жизнь 40/92.

Goffenšeferis, V. Mykolas Šolochovas. Tiesa 40/108, Vilniaus Balsas 40/252

Ярославский, Е. Просветитель и революционный демократ [Д. И. Писарев]. Новая Жизнь 40/94—95.

Jurginis, J. Meno fanatikas [A. V. Lunačarskij]. Tarybų Lietuva 40/6

Keliuotis, J. Prancūzų rašytojas Alfonsas Daudet. Vilniaus Balsas 40/256

Kruminas, J. Aleksandras Bezymenskis. Tarybų Lietuva 40/9

Kruminas, J. Aleksandras Blokas. Tarybų Lietuva 40/21

Kruminas, J. Borisas Pasternakas. Tarybų Lietuva 40/38

Kruminas, J. Borisas Solovjovas. I. Teferis. Tarybų Lietuva 40/27

Kruminas, J. Gogla Leonidze. Tarybų Lietuva 40/15

Liepsnonis, A. Dainė Salomėja Neris. Valstiečių Laikraštis 40/14

Liepsnonis, A. Ką rašytojas duos tėvynei? Tarybų Lietuva 40/17

Liepsnonis, A. Kritikas K. Korsakas-Radžvilas. Valstiečių Laikraštis 40/20

Liepsnonis, A. Leono Skabeikos poezija. Tarybų Lietuva 40/31

Liepsnonis, A. Petras Cvirka — žemės maitintojos rašytojas. Valstiečių Laikraštis 40/12

Liepsnonis, A. Rašytojas iš liaudies [Juozas Baltušis]. Tarybų Lietuva 40/5

Liepsnonis, A. Tarybų Sąjungos literatūra. Valstiečių Laikraštis 40/21

Liepsnonis, A. Teofilius Tilvytis — artojėlių dainius. Valstiečių Laikraštis 40/18

Metūga, J. Turinio ir formos konfliktas. Vilniaus Balsas 40/256

Maśliński, J. Literatura i teatr epoki socjalizmu. Prawda Wileńska 40/70

Микутаитис, П. Юлиус Янонис (1896—1916). Его жизнь и творчество. Труженик 40/92.

Mozūriūnas, V. Vanda Vasilevska. Komjaunimo Tiesa 40/68

Petrauskas, V. Adomas Mickevičius. Komjaunimo Tiesa 40/68

Šeinas, P. Michailas Šolochovas ir jo kūryba. Komjaunimo Tiesa 40/50.

Шур, Г. Лев Николаевич Толстой. Новая Жизнь 40/103.

Заславский, Д. Ванда Василевская. Труженик 40/110.

Žiugžda, J. K. Donelaitis — baudžiauninkų būrų dainius. Tiesa 40/111

DAILIOJI LITERATŪRA

8—2 Teatro veikalai

Бадуков, Г., Тарасов, Д. и Чирсков, Б. Валерий Чкалов. (Отрывок из сценария). Труженик 40/95.

8—3 Romanai, apysakos

TSRS tautų autoriai

Бежин, И. Кандалы. Новая Жизнь 40/86.

Boruta, K. Paskutinė vinis. Jaunasis Ūkininkas 40/28

Boruta, K. Susitikimas. Valstiečių Laikraštis 40/14—16

Cvirka, P. Kaziuko mirtis. Tiesa 40/104—113

Cvirka, P. Senis Urnas. Tiesa 40/126

Grušas, M. Mergaitė su balandžiais. Tarybų Lietuva 40/28

Grušas, J. Rytmečio laukuose. Valstiečių Laikraštis 40/12

Jaugėla, J. Į naujas dienas. Komjaunimo Tiesa 40/79

Liepsnonis, A. Sesuo nematė gyvenimo Tiesa 40/53 p. 338—339

Marcinkevičius, J. Mums viskas, o vargšui botagas. Komjaunimo Tiesa 40/49—51

Marcinkevičius, J. Trys vadai. Tarybų Lietuva 40/5—6

Mazalaitė, N. Šaknys. Tarybų Lietuva 40/18

Miltakis, A. Kaimo berno dalia. Komjaunimo Tiesa 40/54—57

Mitas, P. Budėtojas snaudžia. Geležinkelininkas 40/23, p. 338—339

Montvila, V. Žemė nepabėgo. Tarybų Lietuva 40/11—12

Pučinskas, J. Mažažemis. Komjaunimo Tiesa 40/53

Sakas, J. Prižiūrėtojas Medelis. Ryšininkų Gyvenimas 40/1, p. 9—10

Толстой, А. Хлеб (оборона). Труженик 40/76—96.

Zobarskas, S. Gyventojai. Tarybų Lietuva 40/2—3 **Vertimai į lietuvių kalbą**

Vertimai į lietuvių kalbą

Bočin, N. Valia Nevzorovas. Išv. Budrys. Komjaunimo Tiesa 40/77—78

Fedin, A. Lenino atvaizdas. Vilniaus Balsas 40/265

Gorkij, M. Kartą rudenį. Išv. **Rimtas, J.** Vilniaus Balsas 40/233—237

Gorkij, M. Nevykęs rašytojas. Išv. **Rimtas, J.** Vilniaus Balsas 40/238—239

Gruzdev, I. Užkariauta knyga. Komjaunimo Tiesa 40/81

Ilf, I. ir Petrov, E. Rinkimai Amerikoje. Ištrauka iš „Vienaaukštės Amerikos". Tiesa 40/132

Kalagan, M. Burtai. Išv. **L. V.** Jaunasis Ūkininkas 40/30, p. 472—474

Lidin, V. Daina. Išv. **Rūkas, A.** Tiesa 40/99

Malz, A. Ankstų rytą. Išv. **Mingėla, V.** Komjaunimo Tiesa 40/45—47

Serafimovič, A. S. Stebuklas. Išv. **S-as, J.** Valstiečių Laikraštis 40/20

Šolochov, M. Kazokai pasuka į revoliuciją. Ištrauka iš romano „Ramusis Donas". Valstiečių Laikraštis 40/21

Šolochov, M. Mitingas. Fragmentas iš „Ramiojo Dono". Tiesa 40/128

Tolstoj, A. N. Stalinas ir Vorošilovas fronte. Iš romano „Duona". Tiesa 40/123

Umru D. Naktis. Išv. **G. Z.** Vilniaus Balsas 40/241

Virta, N. Gyvenimo šaknis. Išv. **Kličius, J.** Tiesa 40/118—121

Vertimai į rusų kalbą

Цвирка, П. Граница. Труженик 40/106.

Креве-Мицкевичюс, В. Песнь об орле. Из книги „Предания старцев Даинавской Земли". Труженик 40/113

Василевская, В. Отрывок из книги Пламя на болотах. Труженик 40/113.

8—7 Jumoristika

Janušytė, L. Duokite Žvirblėnui sąlygas. Šluota 40/13, p. 198—199

Janušytė, L. Naujas buržujų luomas. Šluota 40/12

Janušytė, L. Pirmieji uždarbiai. Jaunasis Ūkininkas 40/31, p. 487

Labutis, N. Niekam pasaulyje aš nepavydžiu. Kuntaplis 40/41

Labutis, A. Paskutinis pareigūnas. Kuntaplis 40/44

Labutis, A. Pono direktoriaus bendradarbis. Kuntaplis 40/44

Neverov, A. Etatų mažinimas. Išv. **Pr. Šč.** Laisvoji Mintis 40/19, p. 3

Zoščenko, M. Vedybos su išskaičiavimu. Išv. **A-ša.** Darbininkų Žodis 40/26—26

8—93 Vaikų literatūra

Dovydėnas, L. Prašneko tylūs namai. Genys 40/2, p. 1—2

Mašiotas, P. Trys draugai. Žiburėlis 40/14, p. 255—257

Mozūriūnas, V. Didelė neteisybė. Iliustravo **B. Grigaras.** Pionierius 40/9, p. 8—9; 40/10, p. 8

Sakauskaitė, M. Murka. Genys 40/2, p. 14—15

8—94 Atsiminimai

Gorgelis, R. Prancūzų koncentracijos stovyklose. Į Pagalbą 40/3, p. 66—68

R., I. Maskvos medicinos fakulteto vaidmuo 1917 m. Tarybų Lietuva 40/16

9 ISTORIJA. ETNOGRAFIJA

Александров, И. Как партия большевиков подготовила и провела октябрьское вооруженное восстание. Труженик 40/106.

Цегак-Голубович, Е. Археологический музей (Вильнюсского университета). Новая Жизнь 40/92.

Фейдин, И. Как расширялся Советский Союз. Труженик 40/105.

J. S. O Wileńskiej Radzie Delegatów Robotniczych w 1918—1919 roku. Prawda Wileńska 40/36—44

Jaffe, N. Valstiečių maištas Lietuvoje XIX a. pradžioje (Pagal Vilniaus valstybinio archyvo dokumentus). Tarybų Lietuva 40/29—30

Markov, S. Iš nesenos praeities dokumentų. Tiesa 40/108, Труженик 40/89 (rusų kalba)

Мошинский, К. Этнографический музей [при Вильнюсском университете]. Новая Жизнь 40/92.

Piterskij, A. Pirmieji Spalio dekretai. Tiesa 40/116

Sergeev, V. M. V. Frunze karo frontuose. Tarybų Lietuva 40/23

Stepanov. Bolševikų partijos CK istoriniai posėdžiai 1917 m. spalių 23 ir 29 d. d. Tiesa 40/113—115

Шик, С. История старого здания б. Вильнюсской ратуши. Новая Жизнь 40/92.

Špitalnikas, B. Žiemos Rūmų šturmavimas. Tiesa 40/126

Tolokolnikov, G. Vrangelio nugalėjimo dvidešimtmetis. Tiesa 40/123

Walcew, A. O rządach kontrrewolucyjnych w latach interwencji i walki domowej. Prawda Komsomolska 40/83—88

Zoščenko, M. Negarbingas galas. Vilniaus Balsas 40/245—264

92 BIOGRAFIJOS

Frunzė, M. V.: Bašilov, N. — Darbininkų Žodis 40/32; Bašilov, N. — Tiesa 40/120—121; Башилов, Н. — Труженик 40/101; Batrakovas P. — Tiesa 40/118; Vorobiov, V. — Prawda Komsomolska 40/92

Graičiūnas, A. L.: Pronskus, J. — Tarybų Lietuva 40/29

Juodakis, P.: — Mokykla ir Gyvenimas 40/9

Krivonos, P. F.: Iljenkovas, V. — Tiesa 40/125

Mašiotas, P.: Giedrius, A. — Žiburėlis 40/14; Gira, L. — Žiburėlis 40/14; — Mokykla ir Gyvenimas 40/9; Užventis, J. — Šeima 40/1; Venclova, A. — Žiburėlis 40/14

Pisarev, D. I.: Viktorovas — Tiesa 40/107

Tolstoj, L. N.: Rodinas, I. — Tiesa 40/104 ir Vilniaus Balsas 40/244

KNYGŲ RECENZIJOS

▪ 016(048) ▪

Baltušis, J. Savaitė prasideda gerai. Liepsnonis, A. — Tarybų Lietuva 40/5

Boruta, K. Kryžių Lietuva: Rūkas, A. — Valstiečių Laikraštis 40/16—18;

Boruta, K. Saulę ant savo pečių parnešti išėjo: Jurginis, J. — Tarybų Lietuva 40/19; Narbutas, J. V. — Jaunasis Ūkininkas 40/31

Gira, L. Stalino LTSR Konstitucija: Petrauskas, V. — Komjaunimo Tiesa 40/80

Mikutaitis, R. Juliaus Janonio gyvenimas ir kūryba: Rutkūnas, B. — Tarybų Lietuva 40/20

Murinas, B. Komponuojamasis piešimas: Čižiūnas, V. — Mokykla ir Gyvenimas 40/11

Neris, S. Eglė Žalčių karalienė: Rutkūnas, B. — Tarybų Lietuva 40/26

Aleksandras Ružancovas
Lituanistikos In-to B-ka

.025

DEŠIMTAINĖS KLASIFIKACIJOS SUTRUMPINTOS LENTELĖS

(pagal L. N. Tropovskį)

Kai drg. V. Ruzgas rengė spaudai 1936—1937 m. savo Bibliotekoms vadovėlį, Tarybinių Respublikų Sąjungoje buvo jau rengiamas dešimtainės klasifikacijos pakeitimo projektas. Projektas buvo plačiai aptartas bibliotekininkų, į jį įnešta daug naujų dalykų. Katalogo struktūra pasidarė suprantamesnė masiniam skaitytojui, o, be to, ir bibliotekininkui lengviau orientuotis knygų fonde. Ypač pilnai atvaizduota Markso-Lenino pasaulėžiūra, socialistinės sistemos reiškiniai priešpastatyti kapitalistinės sistemos reiškiniams. Įvestos raidės (K — komunizmas, B — kapitalistiniai kraštai ir t. t.).

Bendrybių (O) skyriuje pakeitimų maža, periodinė spauda ir žurnalistika suartinti su knyga ir spauda visumoje. Filosofijos (1) skyriuje pir-

moji vieta skirta marksizmo filosofijai. Nepakeistas antireliginės literatūros ir religijos skyrius (2).

Ypatingai daug pakeitimų visuomeniniai — politinės ir ekonominės literatūros (3) skyriuje. Marksizmo-leninizmo (3K) poskyryje rasime visą aktualią literatūrą, kuri anksčiau pagal senas lenteles buvo išmėtyta po visą skyrių. Žymiai pakeistas ir ekonomikos (33) poskyris.

Labiau detalizuotas kalbotyros (4) skyrius. Senesnių metų lentelėse ukrainiečių ir gudų kalbos buvo traktuojamos kaip paprastos rusų kalbos šakos ar tarmės. Gamtos mokslų ir matematikos (5) skyriuje padidintas indeksų skaičius. Iš taikomųjų mokslų skyriaus išskirta medicina (61), sudarytas atskiras mokslų apie žmogaus organizmą ir medicinos skyrius.

Taikomųjų mokslų (6) skyrius pavadintas technikos skyriumi ir pritaikytas tarybinio gyvenimo sąlygoms, TSRS pramonės reikalams.

Meno (7) skyriuje pakeitimų nėra, tik sporto ir fizinės kultūros (796) poskyris virto savarankišku skyrium. Nėra didelių pakeitimų ir literatūros skyriuje. Dailioji literatūra dešimtainės klasifikacijos indeksų neturi. Knygos statomos abėcėlinėje autorių pavardžių tvarkoje naudojant Ketterio autorių ženklų lenteles. Daug pakeitimų istorijos ir geografijos (9) skyriuje. Jo indeksai suderinti su Stalino konstitucijos įvestu TSRS teritorijos suskirstymu.

Naujos dešimtainės klasifikacijos sutrumpintos lentelės masinėms bibliotekoms perdirbtos L. N. Tropovskio, yra rekomenduotos RTFSR Švietimo Liaudies Komisariato Bibliotekų Valdybos ir išleistos to paties komisariato Bibliotekininkystės ir Bibliografijos Instituto 1938 m.

Stambesnės bibliotekos gali naudotis visais lentelių indeksais, atskirų skyrių indeksai tinka taip pat tarnybinėms arba special. bibliotekoms, pvz., poligrafijos įmonės biblioteka pasinaudos ne tik indeksu 65 (poligrafinė gamyba), bet ir visais smulkesniais jo padaliniais.

Mažesnės bibliotekos gali naudotis tik antraštinėmis raidėmis išspausdintais skyrių ir poskyrių indeksais. Pvz., didelėje bibliotekoje, gamtos mokslams ir matematikai tenka 39 indeksai, mažai bibliotekai užtektų tik 10 indeksų.

Kol kas TSRS bibliotekos prisilaiko dešimtainės klasifikacijos; nuo jos atsisakyta tik Knygų Rūmų metraščiuose. LTSR bibliotekininkams tenka pasinaudoti jau išbandytu plačiam maštabe kitų TSRS bibliotekininkų patyriu. Žemiau spausdinamos lentelės yra labiau pritaikintos TSRS gyvenimo tempui, yra suderintos su TSRS konstitucija ir visa tarybine santvarka.

O BENDRYBĖS

001 Mokslas (bendrieji klausimai)

002 KNYGA, SPAUDA

002B Spauda kapitalistiniuose kraštuose

002 Ž Periodinė spauda. Žurnalistika. Laikraštininkystė

003 Rašmenys, raštas

01 BIBLIOGRAFIJA

016 Specialinė bibliografija

017 Katalogai

02 BIBLIOTEKININKYSTĖ

02 B Bibliotekininkystė kapitalistiniuose kraštuose

022 Bibliotekų organizacija ir įrengimas

024 Darbas su skaitytoju bibliotekoje

025 Knygų fondų ir katalogų organizacija

027 Atskiri bibliotekų tipai. Jų organizacija ir darbas

027.8 Vaikų bibliotekos. Mokyklų bibliotekos

028 Skaitymas

03 ENCIKLOPEDIJOS, ŽODYNAI, ŽINYNAI

05 PERIODIKA. ŽURNALAI. LAIKRAŠČIAI

058 Adresų knygos. Telefonų sąrašai

059 Kalendoriai (nespecialūs)

06 Mokslo draugijų, institutų ir akademijų darbai ir veikla

08 Įvairaus turinio rinkiniai

1 FILOSOFIJA. DIALEKTINIS IR ISTORINIS MATERIALIZMAS

1M DIALEKTINIS MATERIALIZMAS. MARKSIZMO-LENINIZMO FILOSOFIJA

1MI ISTORINIS MATERIALIZMAS

1F FILOSOFIJOS ISTORIJA

1FB Dabartinė buržuazinė filosofija

1FI Sociologijos teorijos. Istorijos filosofija

15 PSICHOLOGIJA

2 ANTIRELIGINĖ LITERATŪRA. KNYGOS APIE RELIGIJĄ IR KOVĄ SU JA

209 Religijos istorija

21 Antireliginis sąjūdis
215 Mokslas ir religija. Religijos kova su mokslu
28 Krikščioniškosios religijos
281 Rytų bažnyčios
282 Katalikų bažnyčia
284 Evangelikai
289 Sektos
29 Nekrikščioniškos religijos
292 Antikinės religijos
294 Budizmas
296 Judaizmas
297 Islamas
299 Kitos religijos

3 VISUOMENINIAI-POLITINĖ LITERATŪRA

3K MARKSIZMAS — LENINIZMAS, KOMUNIZMAS, SOCIALIZMAS
3K1 MARKSAS IR ENGELSAS. JŲ RAŠTAI
3K11 Išrinktųjų veikalų rinkiniai
3K12 Anksčiau nepaskelbtų veikalų rinkiniai
3K13 Atskiri veikalai ir teminiai veikalų rinkiniai
3K14 Komentarai ir mokymo priemonės atskiriems Markso ir Engelso veikalams studijuoti
3K15 Markso ir Engelso veikalų bibliografija
3K16 MARKSAS IR ENGELSAS. JŲ GYVENIMAS IR VEIKLA
3K2 LENINAS. JO RAŠTAI
3K21 Išrinktųjų veikalų rinkiniai
3K22 Anksčiau nepaskelbtų veikalų rinkiniai
3K23 Atskiri veikalai ir teminiai veikalų rinkiniai
3K24 Komentarai ir mokymo priemonės atskiriems Lenino veikalams studijuoti
3K25 Lenino raštų bibliografija
3K26 LENINAS. JO GYVENIMAS IR VEIKLA
3K3 STALINAS. JO RAŠTAI
3K31 Išrinktųjų veikalų rinkiniai
3K32 Anksčiau nepaskelbtų atskiruose leidiniuose veikalų rinkiniai, dokumentų, pastabų, laiškų ir pan. rinkiniai
3K33 Atskiri veikalai ir teminiai veikalų rinkiniai
3K34 Komentarai ir mokslo priemonės atskiriems Stalino veikalams studijuoti
3K35 Stalino veikalų bibliografija
3K36 STALINAS. JO GYVENIMAS IR VEIKLA
3K4 BENDRIEJI MARKSIZMO PRADININKŲ VEIKALŲ RINKINIAI
3K9 SOCIALIZMO ISTORIJA
3KI KOMINTERNAS (KOMUNISTINIS INTERNACIONALAS)
3KI1 Kominterno istorija
3KI2 Kominterno kongresai ir plenumai
3KI3 Kominterno organizaciniai klausimai
3KI5 Atskirų Kominterno sekcijų veikla. Broliškos užsienio kraštų kompartijos
3KI8 GEGUŽĖS 1 DIENA — TARPTAUTINĖ PROLETARIATO ŠVENTĖ
3KP VISASĄJUNGINĖ KOMUNISTŲ PARTIJA (BOLŠEVIKŲ) — VKP (b)
3KP1 Partijos istorija
3KP2 Partijos suvažiavimai, konferencijos, plenumai
3KP3 Partijos organizacija
3KP4 Partijos švietimas, propaganda ir agitacija
3KP5 VKP (b) vadovavimas įvairiose socialistinės kūrybos srityse
3KIM KOMUNISTINIS JAUNIMO INTERNACIONALAS — (KIM)
3KIM1 KIM istorija
3KIM2 KIM kongresai, konferencijos, plenumai
3KIM3 KIM organizacija
3KIM5 Atskirų KIM sekcijų veikla
3KIM8 Tarptautinė jaunimo diena (MJD)
3KSM VISASĄJUNGINĖ LENINO KOMUNISTINĖ JAUNIMO SĄJUNGA — KOMJAUNIMAS — VLKSM
3KSM1 VLKSM istorija
3KSM2 VLKSM vadovaujančių organų suvažiavimai, konferencijos, plenumai
3KSM3 VLKSM organizacijos klausimai
3KSM5 VLKSM veikla įvairiose socialistinės kūrybos srityse
3KJP JAUNIEJI PIONIERIAI KOMUNISTINIS VAIKŲ SĄJŪDIS
30 VISUOMENINIAI — POLITINIŲ KLAUSIMŲ BENDRYBĖS
31 STATISTIKA
32 POLITIKA
32 : 343 KOVA SU KONTRREVOLIUCIJA
32B POLITIKA KAPITALISTINIUOSE KRAŠTUOSE
32B1 Politinės srovės ir partijos (buržuazinės ir smulkiai buržuazinės)
32B11 Fašistai ir kitos kraštutinės reakcijos partijos
32B13 Konservatyvinės partijos
32B14 Liberalinės ir radikalinės partijos
32B15 Social-reformistai. Socialdemokratų partijos
32B16 Anarchistai. Sindikalistai
32B17 Buržuazinės ir smulkiai bur-

žuazinės jaunimo organizacijos
32B2 REVOLIUCINIS SĄJŪDIS. LIAUDIES FRONTAS
32B3 Buržuazinis teroras ir kova su juo. MOPR (tarptautinė revoliucijos kovotojams pagalbos organizacija)
323.1 TAUTINIS KLAUSIMAS IR TAUTINĖ POLITIKA
323.1B Kapitalistinių kraštų tautinė politika
327 UŽSIENIO POLITIKA. TARPTAUTINĖ PADĖTIS
33 EKONOMINIAI MOKSLAI. POLITINĖ EKONOMIJA
33B KAPITALISTINIŲ KRAŠTŲ EKONOMIKA
33B1 Kapitalistinės ekonomikos istorija
33B2 Ekonominė imperializmo sistema
33B4 Ekonominė kapitalistinių kraštų statistika
33B5 Ekonominė kapitalistinių kraštų geografija
33S SOCIALIZMO EKONOMIKA. TSRS LIAUDIES ŪKIS VISUMOJE
331 Tarybinės ekonomikos ir ekonominės politikos istorija
33S2 Socialistinė ūkio sistema. Socialistinė nuosavybė
33S3 Liaudies ūkio planas ir planavimas
33S4 Liaudies ūkio apyskaita
33S5 Ekonominė TSRS geografija. Atskirų TSRS rajonų ekonomika.
33S6 Socialistinių ūkio įmonių organizacija (ekonominė pusė)
33S7 ŪKIO ĮMONIŲ APYSKAITOS IR ATSKAITOMYBĖS TECHNIKA. SĄSKAITYBA
331 DARBAS. PROFESINIS SĄJŪDIS
331(09) Darbo ir profesinio sąjūdžio istorija TSRS ir caristinėje Rusijoje
331B Darbas ir profesinis sąjudis kapitalistiniuose kraštuose
331B(09) Darbo ir profesinio sąjūdžio istorija kapitalistiniuose kraštuose
331I Tarptautinis profesinis sąjūdis
331ST Socialistinės darbo formos. Stachanoviečiai, spartuoliai
331.1 Darbo teisė
331.1B Darbo teisė kapitalistiniuose kraštuose. Darbo konfliktai
332.2 Atlyginimas už darbą
332.2B Atlyginimas už darbą kapitalistiniuose kraštuose
331.3 Paauguolių darbas
331.3B Vaikų darbas ir paauguolių darbas kapitalistiniuose kraštuose
331.4 Moterų darbas
331.4B Moterų darbas kapitalistiniuose kraštuose
331.6 Darbo jėgos apyskaita ir suskirstymas
331.6B Bedarbiai ir darbo jėgos rinka kapitalistiniuose kraštuose
331.8 Darbo diena. Poilsis. Socialinis draudimas. Darbo apsauga. Darbininkų ir tarnautojų gyvenimo materialinės buities sąlygos
331.8B Kapitalistinių kraštų darbininkų ir tarnautojų materialinės buities sąlygos
333 AGRARINIS KLAUSIMAS. ŽEMĖS ŪKIO EKONOMIKA
333B Agrarinė politika ir valstiečių būklė kapitalistiniuose kraštuose, jų kolonijose ir priklausomuose kraštuose
333S TARYBŲ VALDŽIOS AGRARINĖ POLITIKA. SOCIALISTINĖ KŪRYBA ŽEMĖS ŪKYJE
333S1 Tarybų valdžios agrarinė politika iki ištisos kolektyvizacijos
333S2 Tarybų valdžios agrarinė politika ištisos kolektyvizacijos metu
333S3 Tarybų ūkiai (sovchozai). MTS (mašinų - traktorių stotys)
333S4 Žemės ūkio kolektyvizacija (kolchozai)
334 KOOPERACIJA
334.1 Butų kooperacija
334.5 Vartotojų kooperacija. Pardavimo kooperacija
334.6 Gamybos kooperacija
334.84 Namų pramonės kooperacija
336 FINANSAI
336B Kapitalistinių valstybių finansinė politika, bankai ir kreditas
338 PRAMONĖ. PREKIŲ APYVARTA
338B Kapitalistinių kraštų pramonė ir prekių apyvarta
338T PREKIŲ APYVARTA. TRANSPORTAS. RYŠIAI
338T1 TRANSPORTAS. GELEŽINKELIŲ TRANSPORTAS
338T2 Tramvajai. Metro (požeminis geležinkelis)
338T3 Vandens transportas
338T4 Oro transportas
338T5 Auto kelių transportas
338T6 RYŠIAI
338T7 Telegrafo, telefono, radijo ryšiai
338T8 VIDAUS PREKYBA
338T9 Užsienio prekyba
34 TEISĖ
342 TSRS VALSTYBINĖ SANTVARKA. TSRS KONSTITUCIJA (PAGRINDINIS ĮSTATYMAS). TARYBŲ VALSTYBINĖ TEISĖ
342B Kapitalistinių kraštų valstybinė santvarka ir konstitucijos. Buržuazinė valstybinė teisė

342.9 TEISMAS IR PROKURATŪRA
342.9B Teismas kapitalistiniuose kraštuose
343 BAUDŽIAMOJI TEISĖ IR BAUDŽIAMOJI POLITIKA. PATAISOS DARBO POLITIKA
343B Kapitalistinių kraštų baudžiamoji teisė ir baudžiamoji politika
347 CIVILINĖ TEISĖ
347B Kapitalistinių kraštų civilinė teisė
35 TARYBINĖ KŪRYBA IR TARYBINIS APARATAS. TARYBINĖ ADMINISTRACINĖ TEISĖ
350.7 Valstybinis aparatas
351.7 Valstybinis ir visuomeninis saugumas ir tvarka
352 VALSTYBINĖS VALDŽIOS IR VALDYMO VIETINIAI ORGANAI
352G Komunalinis ūkis
355 KRAŠTO GYNYBA. KARYBA IR JŪRŲ KARO LAIVYNAS. RAUDONOJI ARMIJA
355.1 Raudonoji armija
355.1B Kapitalistinių kraštų armijos ir karyba
355.4 Karo strategija ir taktika. Operatyvinis menas
355.48 Karo istorija
355.5 Karinis rengimas. Kariniai statutai
355.58 Osoaviachim (krašto gynybos organizacija)
355.72 Karo sanitarija
356 Pėstininkai. Šaudyba. Šaudymo sportas
357 Kavalerija
358 Technikos kariuomenė. Artilerija
358.1 Motomechanizuota kariuomenė
358.2 Karo inžinerija ir inžinerijos dalys. Kariniai ryšiai ir ryšių dalys. Karinis susisiekimas. Karo topografija
358.3 Karo chemija ir chemijos dalys
358.4 Karo oro jėgos
359 Karo jūrų jėgos
36 SOCIALINIS APRŪPINIMAS. SOCIALINĖS PAGALBOS ĮSTAIGOS. VALSTYBINIS DRAUDIMAS
36B Socialinė pagalba ir draudimas kapitalistiniuose kraštuose
37 KULTŪRINĖ KŪRYBA. LIAUDIES ŠVIETIMAS
37B Kultūra ir liaudies švietimas kapitalistiniuose kraštuose
371 Pedagogika
371.9 Ypatingų vaikų kategorijų auklėjimas ir mokymas. Vaikų namai, vaikų darbo kolonijos
372 Pradinis mokslas
372.2 Priešmokyklinis mokslas
373 Vidurinis mokslas (bendrasis ir specialus)
374 POLITINIO ŠVIETIMO DARBAS. SUAUGUSIŲ ŠVIETIMAS
374.1 SAVIŠVIETA
374.2 Knygos savamoksliams apie savarankiško darbo metodus ir organizaciją
374.3 Klubai, kultūros namai, pirkiosskaityklos, raudonieji kambariai ir skaityklos
374.4 Neakivaizdinis mokymas
374.5 Paskaitų organizacija, formos ir metodai, kultūros (liaudies) universitetai
374.6 Suaugusiųjų mokyklos ir kursai. Neraštingumo ir mažaraštingumo likvidacija
374.8 Ekskursijos
378 Aukštasis mokslas
39 SOCIALISTINIS BUITIES PERTVARKYMAS
39B Buitis kapitalistiniuose kraštuose
396 TSRS MOTERS BŪKLĖ
396B Moters būklė kapitalistiniuose kraštuose

4 KALBOTYRA. LINGVISTIKA. FILOLOGIJA

4(S)TSRS tautų kalbos
4(S)arm Armėnų kalba
4(S)est Estų kalba
4(S)gruz Gruzinų kalba
4(S)gud Gudų kalba
4(S)lat Latvių kalba
4(S)l Lietuvių kalba
4(S)r Rusų kalba
4(S)uk Ukrainiečių kalba
4(S)uz Uzbekų kalba
ir taip toliau
42 Anglų kalba
43 Vokiečių kalba
44 Prancūzų kalba
45 Italų kalba
46 Ispanų kalba
47 Lotynų kalba
48 Graikų kalba (senovės)
49 Kitos pasaulio kalbos
49esp Esperanto kalba
49port Portugalų kalba
49šved Švedų kalba
ir taip toliau

5 GAMTOS MOKSLAI IR MATEMATIKA

5 GAMTOS MOKSLAI (BENDRYBĖS)
51 MATEMATIKA
511 Aritmetika
512 Algebra
513 Geometrija
514 Trigonometrija
515 Taikomoji geometrija
516 Analizinė geometrija
517 Aukštoji matematika
518 Skaičiavimo procesai. Matai

52 ASTRONOMIJA
526 Geodezija. Topografija. Kartografija
53 FIZIKA
531 Teorinė mechanika
532 Hidromechanika. Skysčiai
533 Aeromechanika. Dujos
534 Akustika. Garsas
535 Optika. Šviesa. Spindulių energija
536 Termodinamika. Šilima
537 Elektra. Magnetizmas
539 Molekuliarinė fizika
54 CHEMIJA
541 Teorinė chemija
542 Chemijos eksperimento technika ir metodika
543 Analizinė chemija
546 Neorganinė chemija
547 Organinė chemija
548 Kristalografija
549 Mineralogija
55 GEOLOGIJA
551 Fizinė geografija. Geomorfologija
551.5 Meteorologija
56 PALEONTOLOGIJA
57 BIOLOGIJA
572 Antropologija. Žmogaus kilmė
576.8 Mikrobiologija
577.1 Biologinė chemija
58 BOTANIKA
59 ZOOLOGIJA
612 Žmogaus fiziologija
611 Žmogaus anatomija. Embriologija
61 MEDICINA. SVEIKATOS APSAUGA

61 MOKSLAI APIE ŽMOGAUS ORGANIZMĄ. MEDICINA

612.8 Nervų sistemos fiziologija. Refleksologija
613 Higiena
614 Sanitarija
614.8 Pirmoji pagalba nelaimingais atsitikimais
615 Farmakologija. Bendroji terapija
615.3 Organoterapija. Seroterapija. Gematoterapija. Chemoterapija
615.8 Fizioterapija ir kiti gydymo metodai
616 Patologija ir taikomoji terapija
616.1 Kraujotakos organų ligos
616.2 Kvėpavimo organų ligos
616.21 Ausų, gerklės ir nosies ligos
616.3 Virškinimo organų ligos
616.31 Dantų ir burnos ligos
616.4 Liaukų ir limfatinių indų ligos
616.5 Odos ir venerinės ligos
616.6 Šlapinimosi ir lyties organų ligos. Medžiagų apykaitos ligos
616.7 Kaulų, sąnarių ir raumenų ligos
616.8 Smegenų ir nervų ligos. Psichiatrija
616.9 Limpamosios ligos
617 Chirurgija
617.7 Akių ligos
618 Ginekologija. Akušerija
618D Vaikų ligos. Pediatrija

6 TECHNIKA

6R Gamybos organizacija ir racionalizacija (bendrybės)
6ST Stachanoviečių darbo metodai
607 Technikos propaganda
608 Technikos išradimai. Darbininkų išradingumas
620.1 Medžiagos. Medžiagų bandymas
62 SUNKIOSIOS PRAMONĖS TECHNIKA
620.4 Pramonės imonių įrengimas. Saugumo technika
620.5 Fabriko vidaus transportas. Kėlimo — transporto įrengimai
621 BENDROJI MAŠININKYSTĖ, ENERGETIKA IR MAŠINŲ GAMYBA
621.1 TERMOTECHNIKA (BENDRYBĖS). GARO TECHNIKA
621.19 Vidaus degimo varikliai
621.2 Hidrauliniai (vandens) varikliai ir įrengimai
621.3 ELEKTROTECHNIKA
621.31 Elektros mašinos, stotys, tinklai
621.32 Elektros apšvietimas
621.34 Elektros naudojimas įvairiose technikos šakose
621.35 Elektrochemija (taikomoji)
621.36 Termoelektrotechnika
621.37 Fotoelektrotechnika
621.38 Elektrotechnika
621.39 Silpnųjų srovių elektrotechnika. Elektros ryšių technika
621.394 Telegrafija
621.395 Telefonija
621.396 RADIJOTECHNIKA
621.397 Televizija. Telemechanika
621.5 Pneumatinės energijos technika (oro ir kitų dujų energija)
621.56 Šaldymo technika. Šaldytuvai
621.7 METALURGIJA. METALŲ TECHNOLOGIJA
621.7M1 Juodųjų metalų metalurgija
621.7M16 Domnos (krosnys). Kieto metalurgija
621.7M18 Plieno tirpimas. Plieno metalurgija
621.7M2 Taurieji metalai, auksas, sidabras ir kt.
621.7M3 Spalvota metalurgija
621.7M8 Reti metalai
621.73 Kalvystė. Kaustymas. Štampavimas
621.74 Liejimas. Modeliavimas
621.77 Plojimas (tarp velenų). Tempimas
621.78 Termiškas ir termochemiškas apdirbimas (grūdymas, cementacija ir t. t.)

621.79 Metalų virinimas ir karštas piaustymas
621.792 Metalų dengimas. Galvanoplastika

621.9 STAKLĖS IR ĮRANKIAI. ŠALTAS METALŲ APDIRBIMAS

621.91 Drožtuvai ir kaltuvai
621.92 Šlifavimo ir poliravimo staklės
621.94 Tekintuvai
621.95 Grężtuvai, frezeravimo staklės, graižtuvai
621.96 Kitos metalo piaustymo rūšys
621.97 Šaltkalvystė. Surinkimo darbai. Mechanomontažo darbai
621.99 Įrankiai ir prietaisai
621.991 Matavimo įrankiai, matavimas, kalibrai mašinų gamyboje ir metalų apdirbime
621.9T Tikslių mechanizmų ir įrankių gamyba

622 MINERALINIŲ ŽEMĖS TURTŲ NAUDOJIMAS

622.1 Klodų tyrimas. Markšeiderių darbas
622.2 Klodų kasimas
622.3 Specialinis klodų išdirbimas
622.32 Nafta
622.33 Kieti degalai. Anglys. Durpės Slancai ir t. t.
622.34 Metalų rūdos
622.35 Kitos iškasenos (be rūdų ir degalų)
622.6 Kasyklų transportas
622.8 Kasyklų apsaugos technika
623 Karo technika (paprastai jungiama su 358)

624 STATYBOS TECHNIKA

624B Statybos darbai ir medžiagos
624G Sanitarinė (komunalinė) technika
624G1 Miestų, pramonės įmonių ir kt. gyvenamų vietų aprūpinimas vandeniu
624G2 Kanalizacija
624G3 Nutekamo vandens valymas ir sunaudojimas
624G4 Miestų ir kitų gyvenamų vietų tvarkymas
624G41 Priešgaisrinė apsauga. Ugniagesyba
624G8 Kurenimas ir vėdinimas. Termofikacija
624G9 Apšvietimas. Šviesos technika

625 TRANSPORTAS. SUSISIEKIMO KELIAI. GELEŽINKELIAI

625R Geležinkelių eksploatacija. Geležinkelių ryšiai
625R1 Tiekimų tarnyba
625R2Traukos ir riedmenų tarnyba
625R3 Ryšių tarnyba
625R4 Sanitarinė tarnyba
625R5 Eksploatacijos tarnyba
625R6 Pervežimų apsauga
625R7 Komercinė geležinkelių eksploatacija
625R8 Geležinkelių eksploatacijos klausimai
625.1 Geležinkeliai (tiesimas, statyba, įrengimas, remontas)
625.2 Geležinkelių trauka ir riedmenys (garvežiai, automatricos, vagonai ir t. t.)
625.3 Ypatingos konstrukcijos geležinkeliai
625.4 Metro (požeminis geležinkelis)
625.6 Tramvajus. Miestų geležinkeliai
625.7 Keliai. Vieškeliai. Plentai
625.8 Grindiniai. Šaligatviai

626 VANDENS KELIAI. HIDROTECHNIKA

626.01 Hidrotechnika (ūpių ir jūrų)
626.1 Perkasai ir kanalizuotos ūpės
626.2 Užtvankų vartai, šliužai
626.5 Laivų keltuvai
626.7 Laivų velkimas perkasuose ir upėse
626.9 Jūrų ir tarpjūriniai perkasai
627.1 Upės. Upių transportas
627.1 Upių transporto eksploatacija
627.2 Uostai ir reidai
627.3 Krantinių, dokų, sandelių ir kt. įrengimai. Uostų ir dokų eksploatacija
627.4 Vandens kelių tvarkymas
627.5 Krantų apsaugos hidrotechniški įrengimai
627.7 Žemsemių darbai
627.8 Užtvankos. Dirbtiniai vandens baseinai
627.9 Jūrų laivyba
627.95 Gelbėjimo tarnyba. Gelbėjimo stotys
629.12 Laivai EPRON'o (ypatingos paskirties povandeninių darbų ekspedicija) veikla

629.2 AUTO TRANSPORTAS

629.21 Automobiliai
629.25 Traktoriai
629.26 Motociklai
629.27 Kitos motorizuoto transporto rūšys
629.28 Dviračiai

629.3 AVIACIJA. OREIVYBĖ

629.31 Oreivybė
629.32 Orpūsliai
629.33 Orlaiviai
629.34 Aviacija (bendrybės)
629.35 Lėktuvai
629.35 Sklandytuvai
629.37 Parašiutai
629.39 Pagelbiniai pastatai ir įrengimai (angarai ir t. t.)
629.341 Lėktuvų aprašymas
629.342 Lėktuvų gamyba
629.343 Lėktuvų valdymas
629.344 Lėktuvų bandymas. Žymūs atsiekimai ir rekordai

629.345 Lakūnų kadrai. Jų rengimas
629.345 Garsiųjų lakūnų, orlaivininkų, šturmanų ir kt. gyvenimas ir veikla
629.8 Tarpplanetinis susisiekimas
629.9 Kitos transporto rūšys
630 ŽEMĖS ŪKIS (AGROTECHNIKA)
631 Bendroji žemdirbystė. Augalai
631.2 Žemės ūkio statyba
631.3 Žemės ūkio mašinos ir padargai
631.4 Dirvos, melioracija, trąšos
632 Žemės ūkio kenkėjai ir kultūrinių augalų ligos
633 Specialinė žemdirbystė, laukai, pievos
633.1 Javų kultūra
633.2 Pievų kultūra. Pašarinių augalų kultūra
633.4 Techniškiems reikalams auginamų augalų kultūra
634.1 Sodininkystė
634.8 Vynuogininkystė
634.9 MIŠKININKYSTĖ, MIŠKŲ ŪKIS
635 DARŽININKYSTĖ
635.9 Gėlininkystė. Dekoratyvinė sodininkystė
636 GYVULININKYSTĖ IR VETERINARIJA
636.03 Veislės gerinimas. Selekcija
636.04 Liuoba ir šėryba. Zoohigiena
636.09 Veterinarija
636.1 Arkliai. Asilai
636.2 Stambūs raguočiai
636.29 Elniai. Kupriai
636.3 Avys. Ožkos
636.4 Kiaulės
636.5 Paukščiai
636.7 Šunys
636.8 Trušiai
636.9 Kiti naminiai gyvuliai
637 Gyvulinkystės produktai. Pieno ūkis. Kiaušiniai. Mėsa. Skerdyklos
638.1 BITININKYSTĖ
638.2 Šilkaverpininkystė
639 MEDŽIOKLĖ ŽŪKLĖ. LAUKINIŲ ŽVĖRIŲ VEISYMAS
639.1 Medžioklė. Žvērininkystė
639.2 Žuklė. Žuvininkystė. Jūrų žvėjyba
64 BUITIES APTARNAVIMO TECHNIKA
641 Visuomeninis ir naminis maitinimas. Kulinarija
643 Butas. Butų įrengimas
644 Namų ūkis
645 Pirtys, vonios, dušai
646 Kirpyklos. Kosmetika, manikiuras ir t. t.
648 Skalbyklos
649 Kitos buities aptarnavimo šakos
65 POLIGRAFINĖ GAMYBA
652.1 RAŠYMO TECHNIKA
652.2 MAŠINRAŠTIS
653 STENOGRAFIJA
655 KNYGŲ SPAUSDINIMO, LEIDIMO IR PLATINIMO TECHNIKA
655.1 Knygų spausdinimo istorija
655.2 Rinkimas
655.2 Spausdinimas
655.4 Litografija. Cinkografija
655.5 Fotomechaninė spauda
655.6 Brošiūravimas ir įrišimas
655.7 Knygų leidimo technika
655.8 Knygų pardavimo technika
66 CHEMINĖ TECHNOLOGIJA
661 Pagrindinė cheminė pramonė (technologija)
661.71 Medžio cheminė pramonė
661.8 Mineralinių dažų gamyba
662.2 Sprogstamųjų medžiagų technologija
662.5 Degtukų gamyba
662.6 Kokso - benzolo gamyba. Cheminė degalų technologija
663 Svaigiųjų ir bealkoholinių gėralų gamyba
664 MAISTO PRAMONĖS TECHNOLOGIJA
664.1 Cukraus gamyba
664.2 Krakmolo - sirupo gamyba
664.3 Aliejų ir riebalų gamyba
664.5 Prieskoniai ir gardesiai
664.6 Duonos kepimas
664.68 Cukrainės
664.7 Malūnai ir kruopų gamyba
664.8 Konservų gamyba
664.9 Kiti maisto produktai, druska ir kit.
665 Technikinės alyvos ir tepalai. Vaškas
666 Silikatinės pramonės technologija. Keramikos gamyba. Stiklo gamyba
667 Dažų pramonė
668 Kita cheminė pramonė (organinė). Parfiumerija. Muilo gamyba
668.9 Gumos gamyba
67 PLATAUS VARTOJIMO PREKIŲ GAMYBA. LENGVOSIOS PRAMONĖS TECHNIKA
671 Auksdailininkystė
672 Metalinių dirbinių gamyba
674 MEDŽIO APDIRBIMO PRAMONĖ
675 Odos - avalinės ir kailių pramonė
676 Popieriaus pramonė
677 TEKSTILĖS PRAMONĖ. PLŪŠINIŲ MEDŽIAGŲ PRAMONĖ
677.1 Linų gamyba. Kanapės
677.2 Medvilnės gamyba
677.3 Vilnos gamyba
677.4 Šilko gamyba. Dirbtinas šilkas
677.6 Kitos tekstilės pramonės šakos. Vailokų, trikotažo, virvių ir kt. gamyba
679.7 Tabokos gamyba
68 Kitos lengvosios pramonės šakos

681.8 Muzikos įrankių gamyba
686 Raštinių reikmenų gamyba
687 Siuvamoji pramonė. Siuvėjai. Kepurninkai

7 MENAS

7 MENAS. ESTETIKA. MENO ISTORIJA
709 Meno muziejai
72 Architektūra
73 Skulptūra
74 Paišyba
744 BRAIŽYBA
745 Dekoratyvinis menas. Meniška pramonė
75 Tapyba
76 Grafikos menas ir reprodukcijos
77 FOTOGRAFIJA
778 KINEMATOGRAFIJA
78 MUZIKA
791 LIAUDIES ŠVENTĖS IR PRAMOGOS
792 TEATRAS
792.1 Dramos teatras
792.4 Operos teatras
792.7 Estradinis menas. Cirkas
792.8 Baletas. Šokiai
792.9 Vaikų teatras
793 Saviveiklos teatras
794 ŠACHMATAI IR LISKOS

796-799 SPORTAS. FIZINĖ KULTŪRA

796 SPORTAS. FIZINĖ KULTŪRA
796.3 Kamuolio žaidimai
796.4 Lengvoji atletika
796.5 Turizmas ir alpinizmas
796.6 Dviračių sportas
976.7 Oro sportas. Sklandymas. Parašiutizmas
796.8 Sunkioji atletika
796.9 Pačiūžų ir pašliūžų sportas
797 Vandens sportas
798 Jojimas. Arklių lenktynės
799 Medžioklės ir žūklės sportas. Kitos sporto šakos

8. LITERATŪRA. LITERATŪROS ISTORIJA IR KRITIKA

8 LITERATŪRA, LITERATŪROS ISTORIJA IR KRITIKA (BENDRYBĖS)
801 Literatūros teorija
808 Literatūrinio darbo technika. Vadovėliai pradedančiam autoriui
808.5 Meniškas skaitymas ir pasakojimas
809 PASAULINĖS LITERATŪROS ISTORIJA IR KRITIKA
8(S) TSRS TAUTŲ LITERATŪROS ISTORIJA IR KRITIKA
8(S)l Lietuvių literatūra
8(S) r Rusų literatūra
8(S) lat Latvių literatūra ir t.t. kaip 4 (kalbotyros) skyriuje
82 Anglų (amerikiečių) literatūra
83 Vokiečių literatūra
84 Prancūzų literatūra
85 Italų literatūra
86 Ispanų literatūra
87 Lotynų literatūra
88 Graikų literatūra
89 Kitų pasaulio kalbų literatūra
89 port Portugalų literatūra
89 šved Švedų literatūra ir t.t. kaip 49 (kalbotyros) skyriuje

DAILIOJI LITERATŪRA

9 ISTORIJA. ETNOGRAFIJA. GEOGRAFIJA

9 ISTORIJA. VISUOTINĖ ISTORIJA. BENDRYBĖS
901 Istorinio tyrinėjimo teorija ir metodika
902 Pagelbiniai istorijos mokslai
902.2 Istorijos šaltiniai
902.5 Archyvų mokslas
902.6 Archeologija
902.7 Etnografija
902.8 Priešklasinės visuomenės istorija. Pirmykštės kultūros istorija
9(S) TSRS ISTORIJA (BENDRYBĖS)
9(S)l Lietuvių tautos istorija
9(S)r Rusų tautos istorija ir t. t.
9(S)1 TSRS tautų istorija iki Spalio socialistinės revoliucijos
9(S)1:3 Priešrevoliucinės Rusijos visuomeninių srovių istorija
9(S)2 TSRS tautų istorija nuo 1917 m. Didžiosios Spalio socialistinės revoliucijos istorija. Pilietinio karo istorija
9(3) Senovės istorija
9(4) Europos istorija viduramžiais ir naujais laikais
9(4):3 Europos visuomeninių srovių istorija
9(4)1 Viduramžių istorija (XV—XVIII a.)
9(4)2 Feodaliniai-kapitalistinių valstybių laikotarpis (XV—XVIII a.)
9(4)3 Naujoji istorija (nuo XVIII amž. iki mūsų dienų)
9(4)4 1789—1869 metai
9(4)5) 1870—1914 metai
9(4)6 1914—1918 metai
9(4)7 1918—1940 metai

91 GEOGRAFIJA

91 GEOGRAFIJA. KRAŠTOTYRA
91(S) TSRS geografija
91(S) Rusijos TFSR geografija
91(S2) Ukrainos TSR geografija
91(S3) Gudijos TSR geografija
91(S4) Kaukazas
91(S41) Gruzijos TSR geografija
91(S42) Azerbaidžano TSR geografija
91(S43) Armenijos TSR geografija
91(S5) TSRS Vid. Azijos dalis
91(S51) Turkmenijos TSR geografija

91(S52) Uzbekijos TSR geografija
91(S53) Tadžikijos TSR geografija
91(S54) Kirgizijos TSR geografija
91(S55) Kazachijos TSR geografija
91(S6) TSRS Pabaltijo dalis
91(S61) Lietuvos TSR geografija
91(S62) Latvijos TSR geografija
91(S63) Estijos TSR geografija
91(S64) Karelijos — Suomijos TSR geografija
91(S7) Moldavijos TSR geografija
91(4) Europos geografija
91(42) Anglijos geografija
91(43) Vokietijos geografija
91(44) Prancūzijos geografija
ir taip toliau

92 BIOGRAFIJOS

Izidorius Kisinas
Vilniaus Un-to B-ka

02

SPAUDOS VYSTYMOSI PARODA VILNIAUS UNIVERSITETO BIBLIOTEKOJE

Knygų paroda — dalykas, kurio beveik per ištisus 20 metų neįgalėjo surengti buvusio režimo laikais. O kiek dėl to kalbų buvo, kiek posėdžių, kiek gražių sumanymų dingdavo buvusių biurokratų portfeliuose! Ir tik dabar, padarius švietimą prieinamą kiekvienam, surandami keliai liaudžiai šviesti ne tik iš knygos mokyklos suole, bet ieškoma įvairių priemonių šiam švietimui vykdyti ir kaip visoje TSRS, taip ir pas mus tam imama naudoti biblioteka, kurios knygos, ligi šiol buvusios prieinamos tik išrinktajam, sumanių žmonių dėka pasidaro galinga pagalbine auklėjimo medžiaga.

Vilniaus Universiteto Biblioteka tą suprasdama, organizavo Spaudos parodą, atidarytą XI. 11 ir uždarytą XII. 15.

Talpioje ir puikiai išdekoruotoje Vilniaus un-to Smuglevičiaus vardo salėje surengton parodon įėjęs lankytojas, kad ir supratimo pirma neturėjęs apie spaudą ir jos vystymąsi, gauna visiškai pilną knygos istorijos ir spaudos technikos tobulėjimo vaizdą per 500 m.

Ilgose eilėse išstatytų vitrinų, pradedant nuo pat pirmųjų spaudos paminklų — plytelių (originalų) su iškaltais sen. asirijiečių rašto pavyzdžiais, kurių senumas siekia ne mažiau kaip 3000 metų, darnioje sistemoje išdėstytos knygos, vaizduojančios, kaip ir kuriomis priemonėmis žmonės reikšdavo savo mintis.

Pirmasis parodos skyrius paskirtas senovės laikams. Čia, be jau minėtų asirijiečių plytelių, matome kokia medžiaga naudota anais laikais. Čia matome raštą, kaltą akmenyje, bronzoje, molyje, susipažįstame su įvairių ankstyvesnių tautų abėcėlėmis, jų rutuliojimusi; matome ir senovės egiptiečių ieroglifų atvaizdus naturaliuose spalvose; susipažįstame ir su mazginiu senovės meksikiečių raštu, kurie savo mintis reikšdavo ne raidėmis, bet mazgais, kurių raštas buvo ištisa mazgų sistema. Šiame skyriuje matome, kaip pradėta pakeisti akmenį ir metalą kita jau rašomąja medžiaga: mums pateikiamas originalus papiruso gabalas, kurį egiptiečiai gamindavo iš nendrės, papiruse parašyti raštai; duodamas supratimas apie pergamentą ir, greta jame parašytų raštų, pateikiamas vaizdas, rodąs, kaip pergamentas buvo gaminamas. Labai įdomus dalykas tame skyriuje yra iš baudžiavos laikų (XVIII a.) išlikusi Vitebsko gub. viename dvare surasta knygutė, kurioje surašyti baudžiauninkų vardai, o greta įdėtos vaškinės lentelės, kuriose buvo sužymima, kiek kuris baudžiauninkas dirbo ir atliko darbo. Šios vaškinės lentelės primena sen. romėnų rašymui vartotas vaškines lenteles. Kita vitrina paskirta popieriui, jo išradimui, gaminimui, popieriaus vandeniniams ženklams. Greta guli ir žemėlapis, vaizduojąs popieriaus kelią į vakarų Europą nuo pat jo išradimo Kinuose 106 m. prieš mūsų erą. Iš žemėlapio matyti, kaip per visus Kinus, Turkestaną, Persiją ir Egiptą, pradedant nuo XII a. popierius ima dviem keliais veržtis į Europą ir išstumti pirma papirusą, vėliau pergamentą. Tik gaila, kad žemėlapyje nepažymėtas popieriaus kelias į Lietuvą, kur jau apie 1524 m. (Vilnius) buvo popieriaus „malūnas" (taip buvo vadinamos popieriaus dirbtuvės, nes buvo rengiamos prie upių, naudotasi vandens jėga ir iš dalies savo technišku įrengimu buvo panašios į malūnus grūdams malti). Užtat ši nepažymėjimą kompensuoja čia matoma dr. A. Vasiliausko knyga apie pirmąją Kauno popieriaus dirbtuvę, kuri buvo įsteigta Kaune, prie Iesios upės 1579 m. ir gyvavo, matyt, iki 1629 m.

Pereidami prie rankraštinių knygų skyriaus, susipažįstame su Rusijoje vartotais popieriniais keliolikos metrų ilgio stulpeliais, kuriuos sutartims

ir panašiems raštams čia vartodavo beveik ligi XVII a. Taip buvo rašomos ir carų gramotos, kurių viena parodoje ir iškabinta.

Labai turtingame rankraštinių knygų skyriuje pateikti įvairių tautų daugelis rankr. knygų pavyz. Čia stebina lankytoją ne tik pačių knygų grožis bei puiki rašymo technika, bet ir rankraštinės knygų iliustracijos (originaliose spalvose), jų iliuminavimas (pirmųjų raidžių pagražinimas, vinječių nupiešimas ir pan.). Čia yra ir fotokopios monumentalių rankraštinės knygos paminklų — Codex Sinaiticus ir Codex Argentheus, rašytas sidabro raidėmis raudoname fone. Šio skyriaus pažyba, be abejojimo, yra pateiktosios pergamente rašytos Lietuvos vienuolynuose rastos XV—XVI a. gaidos, labai gražiai raudona, mėlyna spalva bei auksu iliuminuotos ir atitinkamais šventais paveikslais pagražintos gaidos bei giesmynai.

Plečiantis Europoje švietimui ir kylant knygų paklausai, o rankraštinei knygai esant labai brangiai, surandamas būdas knygoms gaminti pigesniu būdu, jas multiplikuojant — išrandamas būdas knygoms spausdinti iš medinių lentų, vad. ksilografinis spausdinimo būdas. Šiam spausdinimo būdui paskirtoj vitrinoj pateikti įvairių ksilografinių spaudinių pavyzdžiai, pradedant nuo paprasčiausių paveikslių, baigiant ištisais tekstais, pvz., donatais (taip buvo vadinama viduramžiuose labai populiari IV a. romėnų Donatuso gramatika) ir kalendoriais. Ypatingai įdomūs yra tie ksilografiniai tekstai, prisimenant, kad jie buvo išspausdinti iš lentų, kuriose visas tekstas buvo išpiaustomas (lenta atrodydavo, apytikriai, kaip dabartinė štrichinė klišė), prisimenant kiek triūso ir meilės reikėjo į šį darbą įdėti, kiek lentų sugesdavo, kol paruošdavo spausdinimui. Be minėtųjų, įdomiausi čia pateiktų ksilografinių spaudinių tarpe yra Biblia pauperum (Vargšų biblija) ir Speculum humanae salvationis — vaizdai, kurie specialiai buvo taikomi liaudžiai.

Kadangi būdavo sunku šių knygų rūšį spausdinti daugely puslapių, nes per brangiai kaštuotų lentų pagaminimas ir neapsimokėtų, o, be to, ir pati lenta neišlaikydavo didelio egzempliorių skaičiaus, nes greit išdildavo, noroms nenoroms reikėjo ieškoti kelių ir būdų spausdinimo menui suprastinti, palengvinti. Tokia išeitis ir buvo surasta, sugalvojus spausdinti knygas atskiromis judamomis metalinėmis raidėmis — tokiu būdu, kaip kad mes ir dabar, apytikriai, spausdiname.

Šitokio spausdinimo būdo pirmtaką matome vienoje vitrinoje, kur pateikta kiniečio paprasto kalvio Pi-Šengo XIII a. praktikuotas spausdinimo būdas iš atskirų molinių raidžių, su kurių pagalba jis išspausdindavo tekstą speciališkai tam paruoštuose geležiniuose stulpeliuose. Tačiau, kaip Europoje kilo šis atskiromis raidėmis spausdinti būdas, ar tai yra originalus europiečio išradimas ar skolinys, kaip ir popierius — ligi šiol taip ir nėra nustatyta.

Spaudos išradėjas neapsiribojo vien judamųjų raidžių išradimu, jis išrado metalines raides, jų atliejimo būdą su matricų pagalba, ir sugebėjo mechaniniu būdu gauti sustatyto teksto norimą skaičių atspaudų su spausdinamojo preso pagalba, šiam reikalui naudodamas specialius dažus, pagal savo sudėtį skirtingus nuo ksilografinių dažų. O išrasti visą šitą iškarto, be tinkamo pasiruošimo, nebuvo galima ir, aišku, kad spaudos išradimas nebuvo atsitiktinės laimingos minties išdava, bet paseka kruopščių, gal ir daugelio metų, tyrinėjimų, nenuilstamo darbo ir triūso.

Mes esame įpratę laikyti spaudos išradėju, arba bent pirmuoju spaustuvininku, Mainco miesto pilietį Joną Gensfleischą zum Gutenberg, paprastai vadinamą G u t e n b e r g u (gyv. apie 1390—1467 m.), kuris ilgą laiką gyvenęs Strasburge, kur daręs įvairius mėginimus spaudai išrasti. XV a. baigiantis išspausdintoje vad. Kölno kronikoje parašyta, kad Gutenbergas išrado spaudą 1440 m.; per pereito šimtmečio kasinėjimus Mainze toje vietoje kur buvusi Gutenbergo spaustuvė, buvo rasti du gabalai medžio, kurių viename buvo užrašas „J. 1441. G.", kurį perskaitė: „Jonas Gutenbergas 1441 m.", ir manoma, kad tie gabalai tai Gutenbergo spaudos preso dalis. Kadangi ligi Gutenbergo kitas spaustuvininkas mums nėra žinomas, o jis po 1450 metų tikrai turėjo spaustuvę; be to, jau ankščiau daręs įvairius mėginimus, o, kaip jau minėta, pirmuose suadiniuose spaustuvininko parašo nėra, o kitų pirmųjų spaudinių raidės yra panašios formos, kaip Gutenbergo išspausdintos biblijos — del to jis ir priimta skaityti pirmuoju

 spaustuvininku, kartu ir spaudos išradėju, o 1440 m. spaudos išradimo metais, kurių 500 metų sukaktį šiais metais ir švenčiame.

Atskiroje žymiausiems spaustuvininkams paskirtoje vitrinoje pirmoje vietoje ir matome keletą J. Gutenbergo atvaizdų — visai seną, viduramž. rūbuose, modernų 1937 m. vieno vokiečių dailininko - modernisto nupaišytą; čia matome greta fotografiją paminklo, kurį jam pastatė gimtojo Mainco mieste dėkingi gyventojai, ir skyrium to paminklo stovylos fotografiją. Gutenbergas buvo neturtingas žmogus, buvo geras darbininkas, gabus išradėjas, bet neturėjo lėšų savo sumanymams įkūnyti ir įsiskolino turtingajam Fustui, įkaitu užstatęs visą savo spaustuvę. Pradėjęs spausdinti 42 eilučių bibliją, turėjusią per 1000 puslapių ir nepajėgdamas vienas apsidirbti, Gutenbergas paėmė mokinį gabų raižytoją ir anksčiau jau Paryžiuje pasižymėjusį kaip knygų nurašinėtoją Petra Schöfferį, kuris, kaip atrodo, savo mokytojui nebuvo dėkingas, nes, Schöfferiui tik išmokus spaudos darbą, dar nė nebaigus biblijos spausdinti, Fustas pareikalavo iš Gutenbergo grąžinti pinigus arba apleisti spaustuvę. Jis padavė Gutenbergą į teismą ir šioje nelygioje kapitalo ir darbo kovoje pastarasis bylą pralaimėjo, buvo pašalintas iš spaustuvės, palikęs visus savo įrankius ir raides, kurias buvo įsigyjęs iš Fusto paskolos, o Fustas, išleidęs už Schöfferio savo dukterį, kartu su juo įsteigė naują spaustuvę. Šioje vitrinoje mes ir matome šių dviejų spaustuvininkų atvaizdus. Iš žymiausių spaustuvininkų čia pateikti atvaizdai: A. Kobergerio, vieno žymiausių XV a. spaustuvininkų, kurio keletas knygų išstatyta ir parodoje; Vittenbergo sp. H. Luffto, R. Estienno (XVI a.), kuris pirmasis nustojo vartojęs abreviatūras (iš rankraštinių knygų perimtas paprotys trumpinti žodžius, kuris slavų liturginėse knygose išliko ligi mūsų laikų); S. Gessnerio, žymiausio Šveicarijos, J. Baskervillio, žymiausių anglų (XVIII a.) spaustuvininkų bei Chr. Plantino ir M. Elseviero atvaizdai.

Inkunabuluose, be teksto, buvo taip pat spausdinamos ir iliustracijos, kurios buvo spausdinamos išraižius vaizdą pirma vario lentoje. Šitie atvaizdai, kurie yra ne tik paimti iš biblijos, bet vaizduoja ir kasdieninį anų laikų gyvenimą, yra labai įdomūs, norint pažinti XV a. gyvenimą, papročius, apdarus, žmonių sąmojų ir t. t. Šių vaizdų visa eilė albumų išdėstyta ir parodoje.

Patį parodos centrą sudaro skyrius, paskirtas Gutenbergui, jo darbams ir gyvenimui. Šio skyriaus centre stovi vilniečio skulptoriaus Novickio specialiai parodai padarytas Gutenbergo biustas, vaizduojąs jį paprastą, rimtą amatininką, savo darbo specialistą — tokį koks jis ištikrųjų galėjo būti. Šalimais kaba du bareljefai: 1) Schöfferis spausdina, o Gutenbergas žiūri korektūrą ir 2) sėdintis Gutenbergas kalbasi su Fustu (taip pat vilniečio Ilkevičiaus darbas parodai). Kairėje vitrinoje, pačiame centre matome puslapį puikiai išspausdintos ir labai gražiai iliuminuotos neabejotinai Gutenbergo spausdintos minėtos 42 eilučių biblijos, del kurios paruošimo jis įsiskolino Fustui; čia pat matome ir kitus Gutenbergui priskiriamus darbus, ankstyvesnius: Sibilinių knygų ištrauką, donatą, vad. turkų kalendorių, Ukrainos Mokslo Akademijos bibliotekininko Zdanovičiaus 1935 m. rasto unikumo — katalikų bažnyčios vyskupų sąrašo ištrauką astronominį kalendorių 1448 m. ir pagarsėjusių savo laiku indulgencijų raštų lakštas, iš vėlybesnių pats įdomiausias — Catholicon, kuris skaitomas Gutenbergo paskutinis darbas, išsp. Maince 1460 m. Originalus čia gulįs Gutenbergo atvaizdas, greta kurio stovi Fustas, atvaizduotas Mefistofeliu. Toliau matome Schöfferio ir Fusto, jau be Gutenbergo, išspausdintą darbą, žavintį žiūrėtoją atlikto darbo gražumu — raidėmis, iliuminacija, rodančią Schöfferį turėjus ir gerą skonį bei buvus neblogą menininką. Tačiau, įsiskaitę į šį darbą, vad. Mainco psalmynu (išsp. 1457 m.), tuojau jaučiame šiedviem pritrūkus inteligento, mokslo vyro Gutenbergo: jų darbas pilnas klaidų ir, atrodo, kad net koreguoti tinkamai jie nemokėjo. Praėję įvairių pirmųjų spaustuvininkų darbo pavyzdžių vitriną, prieiname prie vitrinos, specialiai paskirtos Gutenbergo gyvenimui. Be visos eilės knygų apie jį, matome atvaizdą namo, kuriame jis gyveno, vietą, kur tariama jį esant palaidotą, jo vardo muziejų ir kit. Toliau guli gražiai iliuminuotas inkunabulas Rabanaus Mauraus Opus de Universo — savo rūšies enciklopedija, išsp. Strasburge 1467 m., kuris savo ruožtu yra seniausia Lietuvoje žinoma judam. raidėmis spausdinta knyga. Šiame skyriuje matome stovintį didžiulį piupitrą,

kuriame šias senąsias knygas ir skaitydavo, o greta, vitrinoje matome ir atvaizdą, rodantį žmogų sėdintį prie tokio piupitro ir skaitantį didelę knygą.

Priėję prie XVI a. spausdinių, iškarto matome didelę spaudos technikos pažangą per tą trumpąjį beveik 50 metų laikotarpį. Kad ir dingsta iliuminacija, bet užtat atsiranda jau antraštinis lapas, kurio pažanga matyti kad ir iš N. Koperniko De revoliutionibus orbium coelestium I leidimo (1543 m.) ir II leid. (1566 m.) antraštinio lapo, antrajam, greta teksto, atsiradus jau ir paveikslui. Įdomiausia XVII a. spaudiniuose, be abejojimo, yra Venecijos spaudiniai, kurie spaudos techniką didelėn aukštumon buvo iškėlę jau XV a. Čia žymiausią vaidmenį XVI a. suvaidino Aldų leidykla ir spaustuvė (1496—1597 m.), kuri, jau nekalbant apie tobulą spaudos techniką, prisidėjo prie galutinio knygos pavertimo preke, o tuo pačiu ir prie Europos kultūros pažangos. Jie sumažino ir knygos formatą ir tuo ją žymiai atpigino bei padarė prieinamą platesnei visuomenei. Jie taip pat pirmieji įvedė graikiškam tekstui spausdinti kursyvą, kuris išliko ligi mūsų laikų.

XVII a. paskirtajam skyriuje matome gražiai išspausdintus įvairių leidyklų atlasus. Čia matome ir vienos žymiausių Plantinų leid. (1555—1875 m.) išsp. knygų, kurių įdomiausia biblija, 1683 m. išsp. Amsterdame. Garbinga vieta šiame skyriuje atvesta knygos sudemokratintojams — Elzevirams (1583—1712 m.), kurie, išradę naują smulkų šriftą (ligi šiol vartoj. „Elzevir" šriftas) ir pradėję leisti mažo formato ištisų serijų knygelių, visiškai knygą atpigino ir įgalino žmones sudarinėti namines bibliotekėles.

Praėję kolekcijas vokiečių ir prancūzų XVIII a. iliustracijų skyrių, pasiekiame XVIII a. knygų skyrių. Čia matome Baskervillio darbo Horacijaus raštus (1770 m.), Chateleino išsp. Fenelono Les avantures de Telemaque (1761 m.) ir daugelį kitų knygų, kurios ypač įdomios savo raižiniais. Bendrai, XVIII a. knygos pats įdomumas ir yra iliustracijos, paruoštos su pagalba vario raižinių. Tenka dar pažymėti, kad kiekvieno amžiaus skyriuje pateikti paveikslai, vaizduojantieji įvairių kraštų atitinkamo amžiaus spaustuvę ir vartotus padargus.

Ypatingo dėmesio yra vertas skyrius, paskirtas rusų knygai, išsp. kirilica ir graždanka, kuriai pavestos ištisos trys vitrinos. Pradedant nuo inkunabulo Časosloviec (1491 m. išsp. Krokuvoje) — vienos seniausių slavų spausdintų knygų, lankytojas mato pirmojo rusų spaustuvininko Ivano Fedorovo pirmą Rusijoje 1564 m. išsp. knygą — Apostolą, dėl kurios įpykusios minios, kuri buvo sukarstyta knygų nurašinėtojų, jis turėjo bėgti į Lietuvą ir vėliau Ostroge išsp. vad. Ostrogo bibliją (1581 m.), kuri čia taip pat pateikta originale. Be visos eilės kitų knygų, čia matome Lvovo 1690 m. darbą (Naprestolnoe evangelie), Kievo - Pečeros Lavros darbus XVII ir XVIII a.; Skorinos atvaizdą, kuris 1525 m. Vilniuje išsp. „Apostolą", čia matome ir Maskvos planą iš XVI a.; daug biografinės medžiagos apie Iv. Fedorovą ir šio žymaus spaustuvininko atvaizdą; įvairias kirilicas išsp. rusų knygose iliustracijas naturaliose spalvose. Daug medžiagos šiame skyriuje paskirta rusų knygos istorijai, įvairių rusų šriftų istorijai; pateikta Petro Didžiojo ranka 1708 m. ištaisyta kirilicos abėcėlė; matome pirmąsias graždanka spausdintas knygas ir anuo laikų rusų knygose vartotas iliustracijas. Bet rusų knygos spausdinimas ištobulėjo tik TSRS. Kiek, iš tikrųjų, pasiekė spaudos technika Sovietų Sąjungoje, rodo čia pateikta viena gražiųjų Sovietų knygų — Slovo o polku Igoreve, 1934 m. išleista Akademijos leidyklos. Jos tekstas išspausdintas stilizuotomis rusų raidėmis, kiekvienas puslapis turi tiesiog žavinčią spalvotą vinjetę (kiekvieno puslapio kita); be to, beveik kiekviename puslapyje įklijuota Palecho mokyklos spalvotas piešinys, atvaizduojąs puslapyje minimą tekstą. Tarp kitų, čia matome labai gražius kitus Sovietų leidinius, kaip Pochod Čeliuskina ir kt.

Lietuviškos knygos skyriuje matome pirmuosius spausdinius Mažvydo katekizmą, Daukšos Postilą, Bretkūno spaudinius, čia yra ir Vaišnoros išversta Margarita Theologica (1600 m.) ir įvairios kitos tikybinio pobūdžio knygos, kadangi sena lietuviška knyga buvo perdėm tikybinio pobūdžio; čia yra ir prūsams 1445 m. išspausdintas katekizmas sen. prūsų ir vokiečių kalba. Dėmesio verti šiame skyriuje pateiktieji senieji lietuviški oficialiniai tekstai — paliepimai iš XVI—XVIII a., ku-

riuos leisdavo anuo metu Prūsų valdovai Rytprūsių lietuviams; įdomus čia ir 1794 m. sukilėlių atsišaukimas lietuvių kalba. Be kitų, čia randame ir visą eilę knygų apie Lietuvą, lietuvius ir lietuvių kalbą (tarp kitų ir pirmąją D. Kleino lietuvių k. gramatiką). Labai įdomi yra graži Lietuvos knyga, kurią jau suspėjo išleisti, Švietimo Liaudies Komisariatas — Duonelaičio Metai. Šį skyrių uždaro gausi medžiaga apie lietuvių knygą, spaudą, bibliografiją.

Vilniaus senos knygos skyriuje matome originalų Mamoničių spaustuvės darbo — III Lietuvos statutą, išsp. gudų kalba bei kitus šios spaustuvės darbus; greta guli ir Eljaševičiaus monografija apie šią spaustuvę, kurioj matome ir namą, kuriame tos spaustuvės būta. Įdomu, kad Vilnius buvo lopšys ne tik lietuvių katalikiškos knygos, bet ir latvių pirmoji knyga (Caniziaus katekizmas 1585 m.) bei suomių spausdintas žodis pirmą kartą pasaulį išvydo Vilniuje (rinkiny panegirikų Žygimantui III, išsp. Vilniuje 1589 m. ųra vienas, išsp. suomių kalba). Čia pateikti spaudiniai įvairių Vilniaus spaustuvių (sv. Ducha, pijorų ir kt.) iki XVIII a. galo. Įdomus taip pat lietuvio poeto Sarbieviaus, buv. Vilniaus Akademijos profesoriaus ir rašiusio lotynų kalba raštų rinkinys, išsp. Vilniuje.

Atskira vitrina pavesta apdarui. Čia, greta knygų apie apdaro istoriją ir daugelio paveikslų, vaizduojančių apdaro evoliuciją, pateikti ir originalūs apdarai knygų, kilusių iš Orleano kunigaikščio, Liudviko XIII ir kt. bibliotekų.

Paroda užbaigiama vitrina - rinkiniu mažiausių knygų, kurių tarpe yra apie 1000 puslapių turįs Koranas 1,5 cm. didumo, mažytė knygutė su rusų rašytojų atvaizdais, įvairios mažytės knygutės sidabro apdaruose. Tarp kitų bibliofilijos miscellanea matyti ir atvaizdai didžiausios, storiausios ir sunkiausios pasaulyje knygos. Taip pat labai įdomus Vilniaus piliečio Kopilovičiaus 1910 m. smulkutėmis raidėmis parašytas atvirukas, vaizduojąs rašytoją L. N. Tolstojų, sėdintį prie rašomojo stalo, o faktiškai tai yra ištisas žymaus rašytojo įskaitomas apsakymėlis.

Ši paroda buvo gausiai vilniečių lankoma (ligi gruodžio 8 d. jau aplankė 5000 atskirų asmenų ir moksleivių ekskursijų).

S. Lisovskis
Vilniaus Un-to B-ka

02

A. MICKEVIČIAUS PARODA VILNIAUS UNIVERSITETO BIBLIOTEKOJE

Adomo Mickevičiaus 85 metų mirties sukaktį (1855 XI 26 — 1940 XI 26) Vilniaus Universitetas pagerbė iškilmingąja akademija universiteto didž. salėje ir paruošimu parodos bibliotekos patalpose. Parodai paskirtoji salė nelabai didelė, todėl teko padaryti griežtą atranką eksponatų, pabrėžiančių tik Mickevičiaus kūrybos reikšmingiausius bruožus, lygiai kai ir mokslo veikalus apie jį.

Paroda suskirstyta šiais pagrindiniais skyriais: I Mickevičiaus vaikystė ir Vilniaus — Kauno gyvenimo laikotarpis; II Mickevičius Rusijoje: a) Kūryba, b) Mickevičius ir rusai; III Mickevičiaus kūryba ir jo visuomeniniai - politinis veiksmas vak. Europoje; IV tyrinėjimai apie Mickevičių.

Poeto vaikystei, taip pat ir jo kilmei, paskirta įdomių pozicijų, pvz., V. Korotinskio Kilka szczegółów o rodzinie i młodości A. M. Vilnius 1861. išsp. A. Kirkor; St. Pigoń Sprawa o matce Mickiewicza, Benedikto Dybovskio knyga Próba określenia składników rasowo - plemiennych uwydatnionych w postaci wieszcza naszego A. Mickiewicza, Lwów 1898. Čia pažymėtina ir įdomi monografinė kolekcija vietovių, susijusių su Mickevičiaus vaikyste (iš Tado Dambrausko, buvusio savininko namo, kuriame kitados Naugardėlyje gyveno poeto tėvai).

Universitetinis ir mokytojavimo Kaune M-čiaus laikotarpis atvaizduotas tarp kitko archyvinėmis knygomis: 1) Wpisy Oddziału fizyko - matematycznego, 1815; 2) Xięga zdań profesorów Uniw. Wil. o postępku uczniów Seminarjum Nauczycielskiego z r. 1818/19; 3) Formularne spisu kandydatów zostających w Semin. Nauczycielskim przy Imperatorskim Uniw. Wileńskim 1816; 4) Służbowe spisy nauczycieli Szkoły powiatowej Kowieńskiej 1822. Filomatų veikimas, pasibaigęs garsia byla, be spausdintų veikalų, čia atvaizduotas ir pateikus rankraštinį Mickevičiaus tardymo protokolą. M. kūryba Vilniaus — Kauno laikotarpyje atvaizduota keturiose vitrinose. Ne-

sustojant ties smulkmenomis, čia galima pastebėti keletą čia pateiktų lietuviškų vertimų: Živilė pirmasis lietuviškas Mickevičiaus raštų vertimas, atliktas S. Daukanto 1822 (išsp. 1929 m.); A. Jucevičiaus wyjątki z nowoczesnych poetów polskich tłumaczone na język litewski... Vilnius 1837 Vėlinės, II d. M. Gustaičio vert. Kaunas, 1926 ir daug kitų. Šio skyriaus pažiba yra A. Mickevičiaus autografai: ligi šiol nežinomi poeto kūriniai iš filomatų laikotarpio, 1817—19 m., išaiškinti Tado Lopaleckio, Vilniaus miesto muziejaus nuosavybė: 1. Tado Zano poemos „Zgon Tabakiery" kritikos autografas, 2. autografas eilių, pasakytų per filomatų Juozo Ježovskio ir Juozo Kovalevskio vardines (su klaidomis buvo išsp. iš nuorašo rinkinyje Poezya Filomatów); 3. trys autografai filomatų veikalų Mickevičiaus smulkių recenzijų (autentiškumas dar nenustatytas); 4. du nuorašai ligi šiol nežinomų neabejotinai A. M-čiaus parašytų recenzijų. Lituanistikos Instituto autografai: A. M-čiaus laiškas Marijai Vereščakaitei - Puttkemerienei. Odinčiaus ir M-čiaus laiškas A. Chodžkai 1830.X.9. Kauno univ. bibl. nuosavybė A. M-čiaus laiškas Pranui Šemetai su prof. M. Biržiškos dėl to laiško išsp. darbu Žemaitis Pr. Šemeta — A. Mickevičiaus bičiulis. Pagaliau čia dar matome autografą vieno iš paskutinių poeto eilėraščių, parašytų prieš išvažiuojant iš Vilniaus datuoto 1824.X.22. — „Nieznajomej dalekiej..." (Viln. univ. bibliot. nuosavybė). Čia taip pat ir fotokopija A. Mickevičiaus vienintėlio žinomo lietuviško rankraščio — trijų lietuviškų dainų fragmentai, A. M. ranka rašyti. Nušviečiant M-čiaus kūrybą Rusijoje, be smulkesnių kūrinių, čia visų pirma pateikti Krimo sonėtai ir Konradas Valenrodas, originalai ir vertimai į įvairias kalbas. Bet pats įdomiausias šio skyr. eksponatas, be abejojimo, yra Kauno univ. bibliotekos rankraštis pirmasis Konrado Valenrodo vertimas į lietuvių kalbą. Šio veikalo vertėjas — Mikalojus Godliauskas (gimė 1818 Skirsnemunėje, mirė Girvalakiuose (netoli Skirsnemunės).

Šiame skyriuje išstatyti lenkų puškinisto Lednickio ir kt. tyrinėjimai įvairiapusiškai nušviečia Mickevičiaus santykius su Puškinu ir kt. rusų rašytojais.

Toliau seka M-čiaus veikimas vak. Europoje. Išstatyta visa eilė leidinių — „Dziady" (III d.), išleista Paryžiuje (I leid.) 1833 m., čia yra ir 2 lietuviški vertimai V. Kudirkos ir Gustaičio; Księgi Narodu Polskiego..., pirmą kartą išleisti Paryžiuje 1832 m., yra žymiausi leidimai, yra čia ir angliškas vertimas (Londonas, 1833 — pats pirmasis vertimas į svetimas kalbas) ir rusiškas vertimas A. Vinogradovo (Maskva, 1918), įdomūs taip pat lietuviškas vertimas šių knygų užbaigiamojo fragmento — maldos ir litanijos, — dr. V. Maciūno 1938 m. paskelbti „Mūsų Senovėje" iš Prancūzijoje apie 1835 m. paskelbto lietuviško spausdinto vertimo.

Iš atskirų A. M. kūrinių daugiausia vietos paskirta „Ponui Tadui". Jau nekalbant apie visus svarbiausius ir gražiausius leidimus lenkų kalba, čia pateikta įvairių vertimų į svetimas kalbas: prancūzų (3 vertimai), rusų (2 vertimai), čekų, bulgarų, chorvatų, vokiečių, anglų, ukrainiečių, hebrajų, esperanto, gudų (2 vertimų fragmentai); lietuvių vertimų pateikta trys: Ažukalnio — Zagurskio (fragmentas) ir du pilni vertimai K. Šakenio ir A. Valaičio. Toliau seka paskaitos iš slavų literatūros — pirmasis leidimas lenkų kalba (Paryžiuje 1842), vokiečių vertimas (1843, 1845 ir 1849) ir daug kt. Per tovianizmą (kurio poetas išsižadėjo 1847 m.) prieiname prie 1848 m., kada Mickevičius suorganizavo lenkų legijoną Italijoje kovai su Austrija. Čia matome įdomų veikalą: Memorial de la Légion Polonaise de 1848 créée en Italie par Adam Mickiewicz, Paris 1877. 1849 m. (nuo kovo mėn. 15 d.) poetas redaguoja Paryžiuje „Tribune des peuples" — čia ir matome visą eilę šio žurnalo numerių, kur poetas dėstė savo socialistines mintis. Šis skyrius užbaigiamas eile bibliografinių darbų apie A. M-čiaus kūrybą, iš kurių seniausias Opis bibliograficzny wydań dzieł Adama Mickiewicza, Paryż 1870 m.

Šios parodos knyginę dalį lyg uždaro trys vitrinos, paskirtos Mickevičiaus gyvenimo ir kūrybos moksliniams tyrinėjimams, išdėstytiems chronologine tvarka.

Turtinga yra parodoje pateikta Mickevičiaus ikonografija — čia surinkti beveik visi žinomi posto atvaizdai. Iš skulptūrų pažymėtini Hermanovičiaus, Kuno darbai, S. Bukovskio Mickevičiaus kaukė, pagaliau Šukalskio modelis Mickevičiaus paminklo. Parodos centre, tarp gausingos literatūros apie poeto laidotuves, matome A. Mickevičiaus atvaizdą prieš įdedant

 ji į karstą Konstantinopolyje. Šis atvaizdas padarytas iš Oleščinskio vario raižinio.

Spintų sienos papuoštos A. M. kūrinių iliustracijomis ir nedidele kolekcija muzikos kūrinių (daugiausia S. Moniuškos), parašytų Mickevičiaus tekstams.

KRONIKA

Spaudos balsai apie bibliotekas. Mokykloje ir Gyvenime (Nr. 9) Kostė rašo: „Net iš mūsų autorių tokių nekalto beletristinio turinio knygų kaip: Venclovos Beržai Vėtroje, Cvirkos Saulėlydis Nykos valsčiuje, Borutos Mediniai stebuklai, Eilės ir poemos, Putino Altorių šešėly, Marcinkevičiaus Benjaminas Kordušas, Žilionio Būdviečių mokykla ir pan., atsinešimą mokyklon mokiniui dažnai buvo daromos pastabos, grasoma neatleisti nuo mokesčio už mokslą ir net pašalinti iš mokyklos.“ Reikalinga tuojau peržiūrėti mokyklų bibliotekas, išmesti literatūrinius niekus, pakeisti makulatūrą tikrajam mokslui ir darbo žmonių kultūrai tarnaujančia knyga.

● J. Radzivonas (Centr. Valst. B-kos vedėjo pad.) Tiesoje (Nr. 105) apibūdino dvarininkų bibliotekų kultūrinę vertę ir įvertino jų turinį. Bendra išvada: mokslas iš dvarininkų bibliotekų sau medžiagos vienokia ar kitokia forma daug gauna, o liaudis — labai maža, vos - vos po keletą svetima kalba klasikų, vos - vos po keletą proletariato gynėjų, kurie kaip šešėlis, kaip pasityčiojimas ar nesusipratimas buvo patekę į buržuazijos lopšius.

● R. Šarmaitis Tiesoje (Nr. 122) laiške iš Maskvos supažindina skaitytojus su lietuviškąja knyga Lenino vardo bibliotekoje Maskvoje. Rusiškai apie Lietuvą nedaug parašyta. Tai vaisius tos politikos, kurią buvusios Lietuvos buržuazinės vyriausybės varė Tarybų Sąjungos atžvilgiu. Išversti geriausius lietuvių literatūros kūrinius rusų kalbon yra itin neatidėliotinas uždavinys, tas darbas turėtų būti dirbamas pirmoje eilėje pačioje Lietuvoje.

LTSR Valstybinės Leidyklos veikla. Iki gruodžio 3 d. išleista 30 leidinių.

S p a l i o mėn. p a s i r o d ė leidinys Nr. 1 L. G i r o s Stalino LTSR konstitucija (išsp. X. 8 d.), 2. P. M i k u t a i č i o J. Janonio gyvenimas ir kūryba (9 d.), 3. S. N ė r i e s Eglė žalčių karalienė (14 d.), 4. Stalinas — biografija (19 d.), 5. K. B o r u t o s Saulę ant savo pečių parnešti išėjo (14 d.), 6. Lietuvos TSR konstitucija (25 d.), 7. M. G r e m i a c k i o, J. Kubiliaus išv., Kaip atsirado žmogus (25 d.), 16. Lietuvos TSR konstitucija — II leidimas (25 d.), 8. R. F r a e r m a n o, R. Mackonio išv., Pirmoji meilė (26 d.) ir J. S t a l i n o Spalio revoliucija ir Rusijos komunistų taktika (30 d.)

L a p k r i č i o mėn. i š s p a u s d i n t i leidiniai: Nr. 19 J. S t a l i n o Tarptautinis Spalio revoliucijos pobūdis (1 d.), 25. M. I. K a l i n i n o Ką Tarybų valdžia davė darbo žmonėms (2 d.), 14 J. Žiugždos parengtą Į naują gyvenimą, I dal. (11 d.) 33. Nuostatai apie rinkimus į Aukšč. TSRS Tarybą (19 d.), 17. LTSR konstitucija, lietuvių ir rusų kalbomis (20 d.), 24. K. T r e n e v o, V. S. Giros išv., Ant Nevos kranto (20 d.), 34 M. I. K a l i n i n o 23-ji Tarybinės Valdžios metai (20 d.), 37. TSRS konstitucija (20 d.), 38. J. S t a l i n o kalba, pasakyta Maskvos m. Stalino rink. apygardos priešrinkiminiame susirinkime (21 d.), 39. J. S t a l i n o Pranešimas apie TSRS konstitucijos projektą (22 d.), 40 V. M o l o t o v o kalba, pasakyta TSRS Aukšč. Tarybos posėdyje apie tarptautinę padėtį (22 d.), 18. T. Š u r a v i n o Rusų kalbos vadovėlis I dal., II leidimas (23 d.), 43 A. V y š i n s k i o Rinkimų nuostatai klausimais ir atsakymais (27 d.), 41. M. I. K a l i n i n o Apie komunistinį auklėjimą (30 d.), 46. Положение о выборах в Верховный Совет СССР (30 d.), 47. И. В. С т а л и н а Речь на предвыборном собрании избирателей Сталинского избират. округа гор. Москвы (30 d.) ir 48 М. И. К а л и н и н а 23 года Советской Власти (30 d.)

G r u o d ž i o mėn. i š ė j o: leidiniai Nr. 53 Конституция СССР (3 d.) ir 54. И. В. С т а л и н а О проэкте конституции Союза ССР.

S p a u d o j e yra šie leidiniai: Nr. 10. A. M a k a r e n k o, J. Krumino išv. Pedagoginė poema, I dalis, 11—12. A. M a k a r e n k o Vėliavos bokštuose I—II dalys (jau išl.), 15. Vertimų pa-

vyzdžiai, 20. P. L. Lidino, A. Rūko išv., Nežinomojo kareivio kapas, 21. S. Nėries Našlaitė 22. F. M. Dostojevskio, Andriukaitytės išv., Pažemintieji ir nuskriaustieji, 23. E. Vilenskio, P. Babicko išv., Kelionė pas didvyrius, 27. P. Cvirkos Pasaka — pasaką veja, 28. N. Ostrovskio, Petrausko išv., Audros pagimdyti, 29. ir G. Studerio Vokiečių kalbos vadovėlis, I dalis,. 31 R. Marano, Kežinaičio išv. Batuala, 32. M. Ilijino, P. Babicko išv., Pasakojimai apie knygas, 35. N. Čukovskio, Krumino išv., Kap. Džemsas Kukas, 42. M. Grino, Bružo išv. Dobrovo užrašai, 44. I. Gruzdevo, Budrio išv., Maksimo Gorkio gyvenimas ir nuotykiai, 45. M. Beliaevo V. Ruzgo išv., Evoliucijos teorijos ir pagrindai, 49—51. A. Dumas, Pajaujo išv., Trys mūšketininkai I—III dalys, 52. Uljaninskio, Adomonio išv., Laimingieji, 55. K. Jakubėno Šimtas vyturėlių, 56. S. Zobarsko Per šaltį ir vėją, 57. G. Molčanovo pjesė D. Pinigio išv., Miške, 58. J. Stabavojo pjesė, Petrausko išv., Zločuviškės stotis.

Verčiami leidiniai: Nr. 13. A. Makarenko Pedagoginė poema, II dalis, 30. L. N. Tolstojaus Anna Karenina (verčia F. Neveravičius) ir 36. V. Čkalovo Mūsų transpoliarinis skridimas (verčia Šlažá).

BIOBIBLIOGRAFIJA

■ 016:92 ■

Čepinskis, Vincas (g. 1871 V 3 Dargaičių k. Pašvitinio val. Šiaulių aps. — m. 1940 VIII 22 Kaune) prof. Mokėsi Šiaulių gimnazijoje ir Petrapilio universiteto gamtos — matematikos fakultete. 1894—1896 prof. D. Mendeleevo laborantas. 1896—1899 studijavo Ciuricho politechnikoje, specializavosi fiziko — chemijoje ir elektro — chemijoje. 1899—1900 Varšuvos politechnikos instituto laborantas, 1900—1902 Tiudoro akumuliatorių dirbtuvės biuro vedėjas. 1902—1915 Liepojos komercinės mokyklos mokytojas ir paskui direktorius. Nuo 1908 Liepojos technikų draugijos pirmininkas. 1915—1916 dirbo Maskvos susisiekimo instituto laboratorijoje, gamindamas karo reikalams iš magnezito magnį. 1916—1917 dėstė fiziką liaudies universitete Leningrade. 1917—1918 Ugličo realinės mokyklos ir mergaičių gimnazijos mokytojas. 1918 grįžo į Vilnių, rūpinosi perėmimu iš vokiečių okupacinės valdžios trobesių sumanytam atstatyti Vilniaus universitetui. 1919 Lietuvos atstovas Londone. 1920 — 1922 Aukštesniųjų kursų fizikos lektorius, Steigiam. Seime soc.-dem. frakcijos narys. 1922 — 1936 Kauno universiteto profesorius, dėstė fiziką ir fizinę chemiją. 1922 — 1923 ir 1928—1929 universiteto prorektorius, 1923—1924 ir 1929—1933 rektorius, 1926 VI 15 — XII 17 Švietimo ministeris. Nuo 1936 dimisijoje.

Parašė: Biografija Georgija Vašingtoną (rus., išleido Pavlenkov), Fizikos paskaitos — 7 dalys (Kaunas 1923—1926), Atomas (Kaunas 1924), Demokratija ir diktatūra (Šiauliai 1927, buvo sulaikyta, leista 1930), Elektrinė valentingumo teorija (Kaunas 1928), Demokratija (Šiauliai 1928), Fizinė chemija — 3 dalys (Kaunas 1928—1930), Religija ir mokslas (Kaunas 1928), Laisva ir suvaržyta energija (Kaunas 1929), Materija ir energija (Kaunas 1931), Elektrochemija (Kaunas 1933), D. M. Mendeleevo 100 m. gimimo sukaktuvės — su Stankevičiumi ir kit. (Kaunas 1934), Gyventojų problema skaičiais ir kokybės atžvilgiu (Kaunas 1936), Branduolio chemija (Kaunas 1937). Išvertė: Graetz'o Električestvo ir S. Tomson'o Svet vidimyj (išleido rus. Pavlenkov), I. Sullivan Mokslas, nauja apžvalga (Kaunas 1937).

Rašė žurnaluose: Skardas, Žarija (1907), Švietimo Darbas, Mokykla ir Gyvenimas, Kultūra, Kosmos, V. D. U. Matematikos — Gamtos Fakulteto Darbai, Medicina, Židinys, Zeitschrift für anorg. Chemie ir kit.

Dobkevičius, Peliksas (g. 1872 X 30 Viktoriškio vienk., Južintų v., Rokiškio apsk. — m. 1940 VIII 20 Kaune) inž. 1898 baigė Petrapilio technologijos institutą su inž. technologo diplomu. 1920—1934 tarnavo Lietuvos geležinkeliuose, eidamas įvairias aukštas ir atsakingas pareigas. 1926—1938 Lietuvos universiteto privatdocentas, dėstė geležinkelių eksploatacijos kursą. Rašė žurnale Technika ir kit.

Horodeckas Vasaris (g. 1873 II 22 Paluknių dvarelyje, Šiluvos v., Raseinių apsk. — m. 1940 VIII 13 Kaune) inž. prof. Baigė Charkovo technologijos institutą 1898 su inž. technologo diplomu. Dirbo metalo apdirbimo pramonėje Ukrainoje, turėjo savo dirbtuves. Nuo 1923 Lietuvos universiteto technikos fakulteto docentas, dėstė garo mašinų, vidujinio degimo variklių ir termodinamikos kursus. Be universiteto dėstė dar eilę metų Žemės ūkio akademijoje ir aukštuosiuose karo technikos kursuose. Bendradarbiavo žurnaluose Technika, Technika ir Ūkis ir kit. Išleido: Techninė termodinamika (Kaunas 1935).

Juodakis, Petras (g. 1872 VII 21 Račiupėnų km., Kupiškio valsč., Panevėžio apsk. — m. 1940 IX 21 Kaune) prof. Mokėsi Panevėžio ir Talino realinėse mokyklose, 1898 baigė Petrapilio universiteto gamtos - matematikos fakulteto gamtos skyrių. Mokytojavo M. Pobedinskio aukšt. komercijos kursuose Petrapilyje iki 1919. Iš pradžių buvo prekių mokslo ir chemijos katedros laborantas, nuo 1909 tos katedros vedėjas. 1919—1921 dėstė prekių mokslą ir chemiją žemės ūkio technikume Dergaičiuose, Ukrainoje. 1921 grįžo į Lietuvą, Aukšt. kursuose Kaune dėstė neorganinę chemiją ir buvo kursų vedėjo padėjėju. 1923 Kauno univ. gamtos-matematikos fakulteto o. profesorius, dėstė organinę ir neorganinę chemiją iki 1940 I 1, kai išėjo į pensiją. Suorganizavo, dirbdamas universitete, ir Valstybinę chemijos - technikos laboratoriją prie finansų ministerijos ir buvo jos vedėju. Jo pastangomis prie tos pačios ministerijos buvo įsteigtas prekių pavyzdžių muziejus, kurio fakt. vedėju jis išbuvo visą laiką.

Kazanavičius, Antanas visuomenininkas (g. 1892 Obelių v., Rokiškio apsk. — m. 1940 X 18 Vilniuje). Baigęs pradžios mokyklą dirbo Petrapilyje (dab. Leningrade), vakarais mokėsi. 1905 dalyvavo revoliuciniame sąjūdyje. 1919 Lietuvos Tarybų Respublikos Švietimo Liaudies Komisariato finansų skyriaus vedėjas Vilniuje. Lenkams užėmus Vilnių pabėgo į tėviškę, buvo suimtas Lietuvos vyriausybės organų ir sėdėjo 4 mėn. kalėjime. Iki 1923 mokytojavo Radviliškyje ir Panevėžyje, bet už revoliucinę veiklą buvo ištremtas. Apie 6 metus dirbo „Maisto" bendrovėje Klaipėdoje ir Kaune, bet iš ten buvo išvarytas, 1928 m. vėl sėdėjo 2 mėn. kalėjime, paskui gyveno kaime pas tėvus. Nuolatiniai persekiojimai susilpnino sveikatą. Liaudies vyriausybės 1940 VI 25 pakviestas į Vilniaus miesto ir apskrities viršininko vietą. Tas pareigas eidamas ir mirė. Turėdamas menininko gabumų iliustravo Aldonos Kazanavičienės-Didžiulytės knygas Pavasario pumpurėliai (Kaunas — Marijampolė 1936), Vaikai ir gyvulėliai (Kaunas — Marijampolė 1936) ir kt.

Lapinas, Abelis (g. 1863 Tauragėje — m. 1940.VIII.6 d. Kaune) med. dr. Mokėsi gimnazijose Petrapilyje ir Kaune, baigė gimnaziją Varšuvoje. Mediciną studijavo Varšuvos ir Tartų universitetuose, baigė 1892. 1893 Tartų universitete apgynė disertaciją Zur Pharmakologie der Camphergruppe und der aetherischen Oele ir gavo med. dr. laipsnį. Dermatologijos ir venerologijos srityse specializavosi Prahoje ir Vienoje. Apsigyveno Kaune, kur vertėsi praktika ir buvo Žydų ligoninės gydytoju. Dalyvavo 1914—1918 m. kare, po to dirbo Bobruisko ligoninėje. 1920 grįžo į Kauną. Vertėsi praktika ir visuomeniniu darbu. Atstovavo Lietuvos gydytojus tarptautiniuose medicinos kongresuose. 1933 su g. Volfu išleido B. Sereiskio Liet. - rus. žodyną.

Mašiotas, Pranas (g. 1863 XII 19 Pūstelninkų km. Naumiesčio v. — m. 1940 IX 14 Kaune) pedagogas ir rašytojas. Mokėsi Naumiesčio pradžios mokykloje, Marijampolės gimnazijoje ir Maskvos universiteto matematikos fakultete. Tarnavo Lomžėje akcyzo valdyboje 1,5 m., o paskui 27 m. Rygos mokslo apygardoje ir realinėje Rygos m. mokykloje. Pirmojo pasaulinio imperialistinio karo metu Voronežo lietuvių gimnazijų direktorius. 1918 m. grįžo su gimnazijomis į Vilnių. Dirbo Tarybos švietimo sekcijoje, vėliau švietimo ministerijoje. Buvo švietimo vice-ministeriu. Ilgus metus vadovavo Klaipėdos lietuvių gimnazijai. Paskui išėjo į pensiją ir gyveno Kaune.

Rašė žurnaluose ir laikraščiuose: Aušroje, Šviesoje, Lietuviškam Balse, Vienybėje Lietuvninkų, Ūkininke, Varpe, Lietuvių Laikraštyj, Vilniaus Žiniose, Draugijoje, Lietuvos Ūkininke, Lietuvos Žiniose, Viltyje, Rygos Garse, Skaitymuose, Švietimo Darbe, Lietuvos Mokykloje, Vaire ir kt.

Raštai: Aritmetikos uždavinynas (Vilnius — Ryga 1906, [14]Kaunas 1938), Raštas — vadovėlis norintiems išmokti rašyt (Ryga 1907), Pasakos

kos (Petrapilis 1916, [2]Tilžė 1920), Apie Lietuvos senovę (Voronežas 1917), Atlikusios senio pasakos (Voronežas 1917), Augalų pasakos (Voronežas 1917), Naujos senio pasakos (Voronežas 1917), Mano dovanėlė (Vilnius 1918), Ir aš mažas buvau (Vilnius 1919, [3]Kaunas 1938), Kaip žmogus žemėje įsigalėjo (Vilnius 1919), Kiškiai (Vilnius 1919), Šiltieji ir šaltieji kraštai (Tilžė 1920, [2]Kaunas 1930), Žiema ir vasara (Tilžė 1920), Ašakaičio abėcėlė (Tilžė 1921), Mus mažiausiems, mus mieliausiems (Tilžė 1921), Pasakėlės (Tilžė 1921), Gimnaziją atminus (Tilžė 1922), Išradėjai ir išradimai (Tilžė 1922), Mano poilsis (Tilžė 1922), Senio pasakos (Tilžė 1922), Sparnuočiai (Tilžė 1922, Kaunas — Marijampolė [2]1931), Kai knygas draudė (Kaunas 1924. Kaunas Marijampolė [2]1938), Žvėrys ir žmonės (Klaipėda 1929), Fizikos vadovėlis vidurinei mokyklai (Kaunas — Marijampolė [2]1930), Pajūriais pamariais (Klaipėda 1930), Mokslo pasakos ir pasakojimai (Kaunas 1931), Indėnai piliakalnyje (Kaunas 1933), Pažadėta ir tesėta (Klaipėda 1933), Dėdė, papasakok (Kaunas 1934), Juozukas ir Jockus (Kaunas — Marijampolė 1934), Nepaprastos atostogos (Kaunas — Merijampolė 1936), Plokšminė trigonometrija ir uždavinynas (Kaunas 1936), Pašešupių knygnešiai (Kaunas — Marijampolė 1937), Trijų talka (Kaunas — Marijampolė 1938) ir kit.

Išleisti vertimai: Szeszi skaitymai (Tilžė 1893), Brzeziński, M. Apie žemės vidurius (Tilžė 1896), Pasikalbėjimai apie dangų ir žemę (Plymouth 1901), Hedenstjern, A. Nilso Jenseno užrašai (Vilnius 1906), Bonsels, W. Bitė Maja (Tilžė 1923), Rosegger, P. Kai buvau dar vaikas (Kaunas 1925, Rosegger, P. Kalnuose ir miškuose (Šiauliai 1925), Bernt L. Jaunosios dienos (Kaunas 1926), Blau, P. ir O. Kaip šlama brazda (Kaunas — Marijampolė 1927), Svensson, J. Saulėtosios dienos (Kaunas — Marijampolė 1927), Bertelli, L. Vytukas šnypštukas (Kaunas 1928), Geissler, M. Katinas kniauklys (Klaipėda 1928), Gjems - Selmer, A. Gydytojo šeima Norvegijos žiemiuose (Klaipėda 1928), Svensson, J. Nonis (Kaunas — Marijampolė 1928), Lofting, G. Dr. Dolitlis ir jo gyvuliai (Kaunas — Marijampolė 1929), Rosegger, P. Alpių kalnuose (Kaunas — Marijampolė 1929), Svensson, J. Į Švediją laiveliu iš Kopenhagos (Klaipėda 1929), Wichert, E. Šaktarpis (Kaunas — Marijampolė 1929), Curvood, J. O. Meškinas Tiras (Kaunas 1930), Hammarström, N. Trys gamtos pasakos (Klaipėda 1930), Molnar, O. Povilo gatvės vaikai (Kaunas — Marijampolė 1930), Lofting, G. Dr. Dolitlio plaukiojanti sala (Kaunas — Marijampolė 1930, [2]1938), Svensson, J. Salose (Kaunas — Marijampolė 1930), Kaestner, E. Emilis ir jo žvalgai (Kaunas 1931), Lofting, G. Dr. Dolitlio paštas (Kaunas — Marijampolė 1931, [2]1938), Molnar, O. Petrelis svajonėlis (Kaunas — Marijampolė 1931), Mukherjee, D. G. Džunglėse (Kaunas — Marijampolė 1931) ir Margakaklis (Kaunas — Marijamoplė 1931) Niethammer, N. Nykštukas Smalsutis (Kaunas -- Marjampolė 1931), Scharrelmann, W. Gaidys rėksnys (Kaunas 1932), Hansen, E. Vilties klonyje Grenlandijoje (Klaipėda 1933), Thompson, E. S. Jonukas ir Samukas (Kaunas 1933) ir Vinipego vilkas (Kaunas 1933), Lofting, G. Dr. Dolitlio didžiausioji kelionė (Kaunas — Marijampolė 1934), Stefansson, V. ir Irwin, V. Eskimas Kekas (Klaipėda 1934), Tetzner, L. Ansas Urjonas (Klaipėda 1934), Viera, J. Afrikos naujakuriai (Klaipėda 1934) ir Afrikos Robinzonas (Klaipėda 1934), Spyri, J. Heida (Vilkaviškis 1935), Swift, J. Gulivero kelionės (Kaunas 1935), Defoe, D. Robinzono gyvenimas ir nuotykiai (Kaunas 1936), Durov, V. Mano žvėrys (Kaunas 1937), Palle Aplink žemę per 44 dienas (Kaunas — Marijampolė 1937), Koževnikov, A. Lapis Jeranas (Kaunas — Marijampolė 1938), Putnam, D. V. Kelionė į Grenlandiją (Kaunas — Marijampolė 1938), Siebe, J. Kalnų miškas (Kaunas 1938), Svensson, J. Nonis pasakoja (Marijampolė 1938) ir kt.

Velionis paliko daug išverstų iš kitų kalbų veikalų. Štai autoriai, kurių vertimus jis buvo pats paskelbęs mūsų žurnale: S. Bauer, V. Bianki, J. O. Curwood, M. ir O. Douglas, H. Elster, H. Floden, O. Gaul-Molnar, E. Godyn, R. Haas, M. Hamsun, E. Herje, L. Hynitzsch, W. Klingston, Marryat, W. Mathiessen, D. Mukherjee, W. Mühle, O. Perovskaja, N. Plavilščikov, D. Putnam, V. Roer, J. Sielbe, P. Siple, J. Svensson, E. S. Thompson, W. Umiński, O. Wendler, N. Vojtinskaja ir kiti.

Slapyvardžiai: P. A-kaitis, Ašaka, Pranas Ašakaitis, Apaštalas, A. Š. Beržas, C., P. A. Dvylis, M., P. Mošaitis, Niekatauška, Markbis ir kt.

Atsk. Nr. Rb 1.—

1941 METAIS

BIBLIOGRAFIJOS ŽINIŲ

IŠEIS AŠTUONI NUMERIAI:

vasario 15 d., balandžio 1 d., gegužės 15 d., liepos 1 d., rugpiūčio 15 d., spalio 1 d., lapkričio 15 d. ir po gruodžio 31 d.

BIBLIOGRAFIJOS ŽINIŲ programa; LTSR valstybinė bibliografija, lietuvių tautinė bibliografija, periodikos straipsnių bibliografija, straipsniai bibliografijos ir bibliotekininkystės reikalais, LTSR ir TSRS bei užsienio bibliotekų kronikų, biobibliografija.

BIBLIOGRAFIJOS ŽINIOSE leidiniai klasifikuojami pagal dešimtainę sistemą, priimtą LTSR ir TSRS bibliotekose, todėl vienoje pusėje spausdintus žurnalo numerius bibliotekos gali naudoti katalogams, atsikratyti kortelių rašymo.

BIBLIOGRAFIJOS ŽINIOS yra LTSR Bibliografijos Instituto ir Lietuvos Bibliotekininkų Draugijos organas, leidžiamas nuo 1928 metų.

BIBLIOGRAFIJOS ŽINIOSE rašė: Vacl. Biržiška, O. Bugailiškienė. M. Čilvinaitė, F. Fimaitytė, V. Gaigalaitis, Z. Ivinskis, I. Kisinas, K. Korsakas, J. Rimantas, V. Ruzgas, A. ir N. Ružancovai, B. Tursienė, A. Valančius, A. Venclova bei kiti bibliografai ir bibliotekininkai.

BIBLIOGRAFIJOS ŽINIAS leidžia Kauno Universiteto Biblioteka, redaguoja prof. dr. Vaclovas Biržiška.

PRENUMERATOS sąlygos paskelbtos 173 psl.

BIBLIOGRAFIJOS ŽINIŲ tiražas ribotas, todėl prašome užsiprenumeruoti žurnalą iki 1941 m. vasario 10 d. Lietuvos Bibliotekininkų Draugijos nariai gauna žurnalą nemokamai, draugijos lėšomis.

BIBLIOGRAFIJOS ŽINIŲ komplektai gaunami:

1928—1935 m. — LTSR Valstybinėje Leidykloje Kaune, Vilniuje ir kituose skyriuose.

1936—1940 m. — Kauno Universiteto Bibliotekoje.

Metinio koplekto kaina: 1928—1938 m. Rb. 3.—, 1939—1940 m. — Rb. 4.—

Книжные Палаты союзных советских республик приглашаем присылать в обмен свои Летописи, Бюллетени и проч. издания по адресу: Kaunas, Universiteto Biblioteka, Žemaičių g. 1— Литовская ССР.

Leidžia KAUNO UNIVERSITETO BIBLIOTEKA Kaune. Redaguoja Vaclovas Biržiška. Surinko linotipu P. Naskauskas. Sulaužė J. Tomkevičius. Numeris atiduotas į spaustuvę 1940 XI 20, išspausdintas 1941 I 10. Tiražas 550 egz. 2,5 sp. lankų. MD 393

Nacionalizuota „VARPO“ spaustuvė, Kaunas, Gedimino g. 38.